

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНО-
ГУМАНІТАРНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ ТА PR-МЕНЕДЖМЕНТУ

Допущено до захисту
на засіданні кафедри журналістики та PR менеджменту
(протокол № 10 від 12 травня 2026 р.)
В.о. завідувача кафедри _____ Роман ШУЛИК

Кваліфікаційна робота у формі медіапроекту
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
на тему: «Планування та реалізація лонгріду про футбольні академії України
та їхню роль у підготовці професійних гравців»

Виконала студентка 4 курсу, групи Ж-41
Спеціальності 061 «Журналістика»
Прокопчук Анастасія Іванівна

Науковий керівник – кандидат наук
з державного управління, доцент
КОСТЮЧЕНКО Олексій
Миколайович

Рецензент – кандидат наук з
державного управління, доцент
ШЕРШНЬОВА Олена Володимирівна

Острог, 2026

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИБОРУ ІДЕЇ ТА ФОРМАТУ.....	9
МЕДІАПРОЄКТУ	9
1.1. Обґрунтування вибору теми медіапроєкту: футбольні академії як основа формування професійних гравців.....	9
1.2. Проблематика футбольних академій та підготовки гравців у джерелах та літературі.....	12
1.3. Формати та практичні кейси з вирішення окремих аспектів проблематики медіапроєкту.....	16
1.4 Обґрунтування вибору формату медіапроєкту.....	19
1.5 Класифікація мультимедійних форматів у журналістиці.....	21
Висновки до першого розділу.....	24
РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ МЕДІАПРОЄКТУ	26
2.1 Управління змістом мультимедійного лонґріду.....	26
2.2 Управління часом у реалізації мультимедійного лонґріду	30
2.3 Управління ресурсами та закупівлями медіапроєкту	33
2.4 Управління вартістю медіапроєкту.....	35
2.5 Управління якістю медіапроєкту.....	36
2.6. Управління ризиками медіапроєкту.....	37
2.7. Управління командою медіапроєкту	39
2.8. Управління комунікаціями медіапроєкту.....	41
2.9 Моніторинг виконання медіапроєкту	44
Висновки до другого розділу.....	46
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЛОНґРІДУ ПРО ФУТБОЛЬНІ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ.....	48
3.1 Проблеми з практичною реалізацією лонґріду.....	48
3.2 Особливості реалізації лонґріду	50
3.3 Рекомендації щодо покращення розробки та реалізації лонґріду	54

Висновки до третього розділу	56
ВИСНОВКИ	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	61
ДОДАТКИ.....	68

ВСТУП

Актуалізація теми медіапроєкту: У сучасній ситуації, коли український футбол проходить через помітні зміни й загалом не дуже стабільний період розвитку, тема підготовки молодих гравців стає однією з ключових. Футбольні академії вже давно сприймаються як основа, з якої виростають професійні команди. Особливо зараз, коли є проблеми з фінансуванням, частина гравців виїжджає за кордон, а інфраструктура подекуди пошкоджена або працює не на повну силу через війну. В останні роки помітно, що клуби в Україні намагаються більше уваги приділяти саме молоді й для цього змінюють підходи до тренувань, залучають нові методики, намагаються підтягувати рівень академій до європейських стандартів. При цьому підготовка футболіста не зводиться лише до техніки чи фізики – на результат дуже впливають ще й особисті якості самого гравця, його оточення, соціальні умови, а також те, як він поводить себе в команді. І часто саме ці речі вирішують, чи зможе він дійти до професійного рівня, чи ні.

Актуальність теми додатково підсилюється потребою проаналізувати реальний стан футбольних академій та зрозуміти, який вплив вони мають на підготовку майбутніх чемпіонів. У цьому контексті йдеться про різні аспекти організації підготовки молодих футболістів і ті чинники, що впливають на її ефективність. Дослідження дозволяє загалом краще уявити, як функціонує сучасна система підготовки та чим визначаються її результати.

Проблема медіапроєкту: У межах цього медіапроєкту основною проблемою є нерівномірний розвиток системи футбольних академій в Україні і те, що він загалом не завжди забезпечує якісну підготовку молодих гравців. Саме через це процес формування футбольного резерву виходить нестабільним і десь працює краще, а десь – значно гірше. В основі проблеми лежить кілька речей, які варті уваги. Важливим фактором є нестача фінансування на дитячо-юнацький футбол, через що не всі академії можуть забезпечити якісний тренувальний процес, а в результаті – якісного гравця на

виході. Інфраструктура часто грає велику роль. Відчувається й проблема з тренерськими кадрами – не всюди є достатньо підготовлені фахівці або можливість регулярно підвищувати їхню кваліфікацію. Не менш важливим фактором є соціальне середовище, в якому ростуть діти, і загальна мотивація продовжувати заняття спортом. Через ці причини виникають проміжні труднощі. Молоді футболісти отримують недостатній рівень підготовки, відсутня повна єдність у підходах між академіями, а перехід до дорослого футболу для багатьох стає складним етапом. Частина перспективних гравців або втрачається, або рано виїжджає за кордон. У центрі всієї цієї ситуації перебуває загальна неефективність системи футбольних академій як механізму підготовки стабільного резерву для професійних клубів. Загалом – система не завжди встигає реалізувати той потенціал, який є в молодих гравців. У результаті це дає вже помітні наслідки, коли українським клубам складніше конкурувати на міжнародному рівні, виникають труднощі з кадрами, а рівень довіри до власної системи підготовки знижується. Через це клуби нерідко змушені більше покладатися на трансфери, які зараз також є проблемною нішею, ніж на власних вихованців. Отже, проблема має складний і багаторівневий характер. Саме тому в межах медіапроєкту важливо привернути до неї увагу через аналіз і пояснення того, як вона впливає на розвиток українського футболу.

Обґрунтування вибору формату медіапроєкту: Формат мультимедійного лонґріду продиктований необхідністю повно та чітко передати складність теми. Цей жанр найбільше підходить для тої кількості деталей, історій, голосів і контекстів, які необхідні для повноцінного розуміння проблеми. Текст такого типу дозволяє розповіді розгортатися в часі та просторі, даючи читачеві час зануритися у зміст. Крім того, він природно підходить для роботи з багаторівневими темами. Лонґрід добре працює з ритмом і завдяки цьому можна краще підкреслити важливі моменти або, навпаки, подати простіше складні частини. Також даний формат дозволяє зібрати в один матеріал різні кути зору й аналітику, не розбиваючи проєкт на

багато дрібних текстів. Одне з найголовнішого – лонгрід добре піддається мультимедійності, оскільки туди можна вплітати фото, інфографіки, відео та інше, щоб читач взаємодіяв з матеріалом.

Мета медіапроєкту: Створити мультимедійний лонгрід про роботу футбольних академій України як ключового елементу формування професійних гравців.

Для реалізації мети було поставлено такі завдання:

1. Проаналізувати сучасний стан футбольних академій в Україні та специфіку їхньої роботи останніми роками.
2. Визначити основні проблеми, що перешкоджають переходу футболістів від юнацького до дорослого рівня.
3. Оцінити роль зовнішніх чинників у становленні молодих гравців.
4. Сформувати висновки щодо ефективності академій.
5. Змодельовати рекомендації щодо покращення роботи українських футбольних академій та підвищення конкурентоспроможності їхніх вихованців.

Об'єкт дослідження: Процес підготовки молодих футболістів у футбольних академіях України.

Предмет дослідження: Структура, методи, ресурси та практики роботи футбольних академій, що впливають на формування професійних гравців та їхній перехід у дорослий футбол.

Методологічна база дослідження: Під час підготовки медіапроєкту довелося користуватися різними підходами, щоб розібратися, що насправді відбувається всередині футбольних академій і чому вони працюють тим чи іншим чином. Насамперед застосовувався аналіз, оскільки без нього неможливо було зрозуміти, з чого складається вся система. Після цього використовувався синтез, все потрібно було зібрати і побачити, як вони утворюють цілісну картину. Часто варто співставляти інформацію, отриману з різних джерел – інтерв'ю, відкриті матеріали, практичні приклади, наукові статті тощо. У даній ситуації допоміг метод узагальнення, який дозволив

навести лад у всій зібраній інформації. Метод порівняння дозволив подивитися відмінності академій. Також застосовувалася аналогія. Коли настав час впорядкувати проблеми, став у пригоді метод класифікації, який дозволив розкласти труднощі на групи і побачити, де ховається початок. Також у роботі застосовувалися прикладні методи, пов'язані вже з виробництвом самого лонгріду: відбором візуальних матеріалів, адаптацією структури під цифровий формат, поєднанням тексту з графікою.

Наукова та практична значущість роботи: У даному проєкті вдалося зібрати докупи розрізнені факти про те, як нині живуть і працюють футбольні академії в Україні, та спробувати побачити загальну картину, яка зазвичай прихована за статистикою й окремими успішними історіями. Було переосмислено не тільки тренувальний бік підготовки, а й ті моменти, які часто випадають із уваги – психологічний стан вихованців, тренерський фактор та чому інфраструктура й організація процесу впливають на майбутнього спортсмена не менше, ніж фізичні навантаження. Практичне значення проєкту пов'язане зі створенням мультимедійного лонгріду. Матеріал об'єднав текстову аналітику, візуалізовані статистичні дані, інфографічні елементи та коментарі експертів галузі. Підготовлений лонгрід може слугувати джерелом інформації для журналістів, студентів різних дотичних спеціальностей, представників футбольних клубів, тренерів і дослідників спортивної сфери. Водночас робота акцентує увагу на актуальних проблемах дитячо-юнацького футболу та створює підґрунтя для подальших наукових розвідок і медійних матеріалів, присвячених розвитку футбольної інфраструктури та підготовці молодих гравців в Україні. Матеріал може допомогти привернути увагу до слабких місць молодіжного футболу та підказати, на що варто звертати увагу під час реформування тренувального процесу.

Структура роботи: Кваліфікаційний проєкт складається з мультимедійного лонгріду про систему футбольних академій України та аналітичної описової частини. Лонгрід містить основний матеріал, візуальні

блоки та інтегровані коментарі експертів. Описова частина включає вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел і літератури, що налічує 58 позицій, а також додатки.

Апробація: Результати кваліфікаційного проєкту було апробовано під час XXXI наукової викладацько-студентської конференції «Дні науки» в Національному університеті «Острозька академія» (Острог, 13 травня 2026) з виступом на тему «Планування та реалізація лонгріду про футбольні академії України та їх роль у підготовці професійних гравців» [6].

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИБОРУ ІДЕЇ ТА ФОРМАТУ МЕДІАПРОЄКТУ

1.1. Обґрунтування вибору теми медіапроєкту: футбольні академії як основа формування професійних гравців

У сучасних умовах розвитку українського футболу, коли клуби змушені працювати в ситуації фінансової нестабільності, кадрових труднощів і постійних викликів у інших сферах, тема футбольних академій поступово виходить на перший план. Фактично саме ці структури формують фундамент всієї системи, адже через них проходить підготовка гравців – від перших тренувань у дитячому віці до можливого виходу на професійний рівень. Водночас попри таку роль, питання роботи академій досі залишається недостатньо висвітленим у медіа, а обговорення часто обмежується або окремими новинами, або вузькопрофільними експертними матеріалами. Вибір теми мультимедійного лонгріду «Футбольні академії України та їхня роль у підготовці професійних гравців» зумовлений передусім потребою показати цю систему не фрагментарно, а цілісно.

У медіапросторі переважає увага до результатів – матчів, трансферів, виступів команд, відомих вихідців популярних академій. Натомість процес підготовки гравця, який займає роки і включає в себе значно більше, ніж просто тренування, залишається в тіні. Через це формується певний розрив між тим, що насправді відбувається всередині академій, і тим, як це сприймає аудиторія.

Проблему висвітлення теми у спортивних медіа також відзначає головний редактор «Футбол 24» Олег Бабій, де й публікувався матеріал. Він звертає увагу на те, що подібні теми часто залишаються поза фокусом великих ресурсів через перевагу клікбейтного та масового контенту (**Додаток А**).

За останні роки система підготовки юнацьких футболістів в Україні суттєво змінилася. Повномасштабна війна, вимушена міграція населення,

релокація клубів і часткове руйнування інфраструктури напряду вплинули на роботу клубів, а заодно й академій. Частина з них змушена була змінювати місце базування, інші – працювати з обмеженим доступом до ресурсів або скороченим тренувальним процесом. Це створило нерівні умови для різних регіонів і фактично розділило систему на кілька рівнів за можливостями. При цьому навіть у таких умовах значна кількість академій продовжують працювати, а тренери намагаються адаптувати свою роботу під сучасні реалії.

Актуальність теми також напряду пов'язана з якістю роботи академій, яка впливає не лише на окремі клуби, а й на загальний рівень українського футболу. Це стосується і виступів команд у єврокубках, і результатів національних збірних, і позицій України у міжнародних рейтингах – як УЄФА, так і ФІФА. В умовах обмежених фінансових можливостей ставка на власних вихованців стає необхідністю, а не вибором. Більше того, навіть ті клуби, які мають ресурси для підписання легіонерів, стикаються з тим, що іноземні гравці не завжди готові їхати в Україну через безпекову ситуацію. Це ще більше посилює роль академій як внутрішнього джерела ресурсів [41].

Окремою проблемою є конкуренція за молодих гравців. Європейські клуби активно працюють з українським ринком і залучають футболістів ще у підлітковому віці. У результаті частина талантів залишає систему ще до того, як вона може дати результат на рівні українських клубів. Особливо активним став цей процес знову ж таки після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну [56].

Якщо говорити про внутрішні негаразди академій, то вони теж залишаються недостатньо проговореними у медіапросторі. Найперше йдеться про обмежені можливості для навчання тренерів. До цього додається питання інфраструктури, оскільки не всі академії мають доступ до якісних полів, манежів або повноцінних баз. Часто ці проблеми згадуються, але не стають предметом системного аналізу.

Окремо варто виділити проблему переходу гравців із юнацького футболу у дорослий. Це один із найскладніших етапів, який у багатьох

випадках залишається неврегульованим. Навіть за наявності сильних вікових груп і перспективних футболістів, частина з них не отримує можливості закріпитися у професійних командах. У результаті гравці просто зникають із поля зору, і ця проблема хоч і не має найгірший рівень обговорення в медіа, але найчастіше зустрічається у інтерв'ю уже становлених гравців, які не досягли очікуваного рівня, або ж проміжних висновках під час аналізу гри дорослих команд.

Регіональний аспект також додає складності до розуміння цієї теми. Академії в різних частинах України працюють у різних умовах. Західні регіони та столиця частково стали базою для релокованих клубів і отримали відносно стабільні умови для роботи. Натомість схід і південь зазнали значних втрат. Це впливає і на доступ дітей до футболу, і на якість підготовки.

Ще один важливий момент – роль академій у ширшому соціальному контексті. У багатьох випадках вони виконують не лише спортивну функцію, а фактично компенсують недоліки системи масового дитячого спорту. Для частини дітей саме футбольна академія стає єдиною можливістю регулярно займатися спортом. Це створює додаткове навантаження на клуби і водночас формує нерівність між тими, хто має доступ до ресурсів, і тими, хто працює в обмежених умовах.

Період 2022-2026 років, який висвітлюється у лонгріді, є показовим саме через поєднання максимальних викликів і спроб адаптації. У цей час змінювалися підходи до тренувального процесу, з'являлася більша увага до психологічної підтримки гравців, переглядалися формати роботи [41]. Водночас ці зміни дуже часто зустрічаються у наукових роботах фахівців різних спеціальностей, але не обговорюються на рівні ЗМІ, де всі звикли до висвітлення результатів, але не причинно-наслідкових зв'язків. Більшість матеріалів носять ситуативний характер і не дають повної картини того, як трансформувалась система.

Особистий інтерес до теми пов'язаний із професійною діяльністю у спортивній журналістиці. Робота з новинами і щоденним інформаційним

потокот показує, що тема академій часто залишається поза увагою або подається поверхнево. Саме це і стало однією з головних причин дослідити її детальніше – спробувати розібратися, як працює дана система насправді і чому вона працює саме так, як працює.

1.2. Проблематика футбольних академій та підготовки гравців у джерелах та літературі

Сучасні офіційні джерела та література щодо розвитку футболу висвітлюють доволі широкий перелік проблем, які пов'язані з роботою дитячо-юнацьких академій та загалом футбольної структури, яка напряду пов'язана з шляхом молодих гравців до професійного рівня.

Згідно з матеріалом Кондратюк Я. О. «Дослідження особливостей та перспектив розвитку українського футболу в розрізі поточних викликів» (2025), було виокремлено низку ключових факторів, які визначають стан і розвиток футбольної системи: рівень підготовки футболістів, соціокультурна інтеграція, потреба у фінансових вливаннях, розвиток окремих клубних проєктів, інвестиційні моделі функціонування індустрії, інтеграція українських гравців у європейський футбол. Результати дослідження також вказують на фінансову залежність клубів, політичні ризики та проблеми інфраструктури, що впливають на стабільність системи й процес підготовки молодих гравців [11].

Окремо варто звернути увагу на проблему переходу гравців із юнацького до дорослого футболу. У блозі Сергія Тищенка для сайту «Футбол 24» зазначається, що навіть за наявності сильних академій і талановитих поколінь далеко не всі гравці доходять до рівня першої команди. Це створює розрив між підготовкою та практичним результатом, коли система не здатна повноцінно реалізувати власний ресурс [35]. У матеріалі платформи «Tribuna.com», присвяченому проблемам розвитку футбольної освіти в

Україні, акцентується увага на системній нестачі якісної підготовки кадрів у футбольній сфері [55].

У дослідженні І. Я. Карпи «Роль футболу в умовах воєнного стану» (2022) підкреслюється, що навіть попри складні умови, футбольна діяльність в Україні не зупиняється, однак вимушено трансформується під нові реалії. Частина структур працює в умовах релокації, змінює місце базування або організовує тренувальний процес із перервами та обмеженнями. У роботі також зазначається, що тренувальний процес часто адаптується до дистанційного формату із використанням онлайн-платформ, і це змінює сам підхід до підготовки спортсменів [10]. Водночас Мельник О. М. у роботі «Футбольна інфраструктура та організація матчів в Україні в умовах війни» (2025) детально занурюється у проблему доступу до інфраструктури, адже проведення тих самих занять можливе лише на об'єктах, які відповідають базовим вимогам безпеки, зокрема щодо наявності укриттів. [17].

У матеріалі Мисюка Д. С. «Вплив воєнного стану на результативність виступів українських футбольних команд» (2025) окремо акцентується на психологічному факторі війни. Перебування дітей і тренерів у стані постійного стресу, під впливом інформаційного тиску та особистих втрат напрямку впливає на їхній емоційний стан і здатність повноцінно включатися у тренувальний процес. Частина гравців поступово звикає і демонструє підвищену психологічну стійкість, тоді як інші стикаються з емоційним виснаженням і втратою мотивації [18].

Так, у тексті Левчук О. П. «Психологічна характеристика особистості тренера в дитячо-юнацькому футболі» (2022) підкреслюється, що тренер відіграє значно ширшу роль, ніж просто наставник у технічній підготовці. Він виступає референтною особою для молодого гравця, впливаючи на його поведінку, мислення та загальний розвиток. Зазначається, що ефективність підготовки значною мірою залежить від стилю роботи тренера. Підтримка, довіра й самостійність сприяють розвитку гравця, тоді як надмірний контроль і жорсткість його стримують [13].

Ще одним важливим джерелом для розуміння проблематики є наукова стаття Романюка М. «Роль соціально-психологічних чинників у сучасній системі підготовки юних футболістів» (2023). У цій роботі увага зміщується від традиційного уявлення про підготовку гравця як виключно фізичного або технічного процесу до більш комплексного підходу. Підкреслюється, що ефективність підготовки молодих футболістів значною мірою залежить від особистісних характеристик гравця, впливу зовнішнього соціального середовища, а також особливостей його поведінки в команді. Йдеться про такі аспекти, як рівень мотивації, здатність до комунікації, психологічна стійкість, адаптація до конкуренції та взаємодія з партнерами [21].

Фінансова складова розглядається як основна у кваліфікаційній роботі Заболотського Ф. «Розвиток професійного футболу як суб'єкта сучасного ринку» (2024). Відповідно футбол розглядається як частина економічного середовища, де ключову роль відіграють фінансові механізми, інвестиції та ринкові відносини. У цьому контексті підготовка гравців також виступає як складова цієї системи, адже вона безпосередньо залежить від ресурсів, які вкладаються у розвиток клубів [8].

Міжнародне дослідження «A survey of organizational structure and operational practices of elite youth football academies and national federations from around the world: A performance and medical perspective» (2022), присвячене організаційній структурі та операційним процесам елітних академій і футбольних федерацій світу підкреслює, що ефективність підготовки гравців значною мірою залежить не лише від тренувального процесу як такого, а й від того, як вибудована внутрішня система роботи академії. Йдеться про взаємодію між тренерським, медичним і аналітичним персоналом, узгодженість рішень між академією та першою командою, а також використання даних у процесі підготовки футболістів. Водночас автори звертають увагу на суттєву різницю між академіями у різних країнах, що пояснюється фінансовими можливостями, культурними особливостями та підходами до розвитку гравців [45].

Окремо проблематика розвитку дитячо-юнацького спорту та, відповідно, футбольних академій в Україні досить чітко відображена і на рівні державних обговорень. Зокрема, у матеріалах комітетських слухань Верховної Ради України з питань молоді і спорту (жовтень 2025 року) наголошується, що система дитячо-юнацького спорту є базовою основою для формування майбутнього спортивного резерву країни, але при цьому вона залишається недостатньо стабільною та нерівномірно розвиненою. У цих рекомендаціях фактично визнається, що існуюча система дитячо-юнацьких спортивних шкіл та спортивних клубів працює, але її ефективність обмежується низкою системних проблем. Серед ключових викликів прямо називають недофінансування, слабку матеріально-технічну базу, нерівномірний доступ дітей до занять спортом у різних регіонах, а також розрив між нормативною базою і реальною практикою її реалізації [1].

Забіяко Ю. у дослідженні актуальних проблем футболу в сучасних умовах (2023) звертає увагу на похибки, які виникають у процесі аналізу та оцінювання підготовки гравців. Зокрема, йдеться про інструментальні помилки, пов'язані з недосконалістю технічних засобів або умов проведення тестувань, а також методичні – коли сама процедура вимірювання недостатньо опрацьована або впливає на результат [7].

Аналіз джерел та літератури з проблематики розвитку футбольних академій і підготовки молодих гравців показує, що це питання не можна розглядати з однієї сторони. У дослідженнях одночасно піднімаються організаційні, фінансові, інфраструктурні, кадрові та психологічні аспекти, і всі вони між собою пов'язані. Частина робіт більше фокусується на системі управління та фінансуванні, інші – на ролі тренера, середовища або індивідуальних характеристик гравця. Є також матеріали, які показують реальну ситуацію через практику – і там добре видно розрив між тим, як система має працювати, і тим, як вона працює насправді.

Окремо видно вплив зовнішніх факторів, які не завжди напряду пов'язані зі спортом, але сильно на нього тиснуть. Насамперед йдеться про

війну, яка змінює умови підготовки, впливає на стабільність тренувального процесу і додає психологічного навантаження як на гравців, так і на тренерів. У цьому контексті підготовка футболіста вже не зводиться лише до техніки чи фізики – вона стає складнішою і більш залежною від обставин.

Якщо дивитися на всі ці джерела разом, то вимальовується досить чітка картина: проблем багато, і вони не ізольовані. Недостатнє фінансування тягне за собою слабку інфраструктуру, це впливає на якість підготовки, а далі – на перехід у дорослий футбол. Додаються ще питання освіти тренерів і загальної організації процесу, і в підсумку виходить система, яка працює, але з постійними «каменями спотикання».

Далі логічно рухатися в бік більш практичного аналізу – дивитися, як ці проблеми проявляються на рівні конкретних академій, які підходи дають результат, а які ні, і що взагалі можна з цим зробити.

1.3. Формати та практичні кейси з вирішення окремих аспектів проблематики медіапроекту

Розвиток цифрових медіа відчутно змінив те, як подається інформація у спортивній журналістиці. Звичайні текстові матеріали нікуди не зникли й досі залишаються основою висвітлення подій, але в багатьох випадках їх уже замало, особливо коли тема складніша і потребує детальнішого пояснення. Через це все частіше використовують мультимедійні формати, де текст поєднується з фото, відео, графікою чи інтерактивними елементами. Такий спосіб подачі дозволяє передати не лише сам факт, а й показати контекст, деталі та внутрішню логіку події. Значною мірою це пов'язано зі зміною самої аудиторії, коли читач часто повертається не лише до красивої форми, а передусім до змісту, думок і сенсів, які закладені в матеріалі [58].

Мультимедійний лонгрід сформувався як відповідь на зміну інформаційних звичок аудиторії та потребу зрозумілого пояснення складних тем. Його поява пов'язана з розвитком цифрової журналістики й технічних

можливостей вебплатформ, які дали змогу поєднувати в одному матеріалі текст та інші інтерактивні елементи. В основі такого формату лежить не сам обсяг тексту, а цінність матеріалу, його здатність послідовно провести читача від проблеми до розуміння теми [14].

Одним із перших прикладів, який суттєво вплинув на розвиток цього формату, став проєкт «Snow Fall» американського видання «The New York Times» у 2012 році. Він показав, що журналістський матеріал може будуватися як цілісна мультимедійна історія, де текст працює разом із відео, графікою та анімацією. Після цього подібні рішення почали активно використовувати великі спортивні медіа, зокрема «ESPN» та «The Athletic», які змістили акцент із простого інформування на аналітичні та глибші за змістом матеріали [43].

На думку Тараса Прокопишина, керівника проєкту «The Ukrainians» [51] (яких вважають першими, хто започаткував мультимедійні формати в Україні), популярність довгих текстів пояснюється тим, що аудиторії вже недостатньо лише дізнатися про сам факт події. Читач хоче зануритися в історію, зрозуміти контекст і співвіднести прочитане з власним досвідом. Саме тому формат лонгріду зберігає актуальність навіть в умовах швидкого інформаційного споживання [22].

У межах спортивної журналістики мультимедійний лонгрід поступово став інструментом пояснювального контенту. Він дозволяє розглядати футбол як систему, де результат на полі залежить від багатьох чинників: тренерської роботи, академічної підготовки, інфраструктури, селекції, фінансування та менеджменту. Така багаторівнева структура характерна для теми футбольних академій і охоплює не один аспект, а цілий комплекс процесів, які взаємодіють між собою. Також це дало можливість відійти від суто новинної подачі та більше уваги приділяти внутрішнім процесам, серед яких система підготовки гравців, робота клубної структури, розвиток академій, кадрові рішення і фінансові моделі роботи клубів [16].

Особливістю мультимедійного лонгріду є спосіб організації матеріалу. Інформація подається не суцільним текстом, а через логічно вибудовані блоки,

кожен із яких виконує окрему функцію: пояснює, демонструє, деталізує або підкріплює дані прикладами. Читач може поступово заглиблюватися в тему, переходити між розділами, повертатися до окремих елементів або зосереджуватися на тих частинах, які цікавлять найбільше [58].

Для медіапроєкту, присвяченого футбольним академіям України, такий матеріал є функціонально виправданим. Підготовка молодого футболіста не є прямолінійним процесом, який можна повноцінно описати в межах звичайної статті. Вона включає етапи селекції, тренувальний цикл, психологічну адаптацію, конкуренцію за місце у складі, роботу тренерів, вплив батьків, перехід у дорослий футбол та економічні можливості клубу. А лонгрід дозволяє розкласти ці елементи й показати, як вони пов'язані між собою.

Важливу роль у такому форматі відіграє візуалізація даних. Інфографіка дає змогу показати шлях футболіста від дитячої школи до професійної команди або співвідношення вихованців і легіонерів у клубі. Для українського футболу це особливо актуально, адже траєкторія розвитку молодого гравця часто залежить від регіону, ресурсів клубу та доступу до якісної інфраструктури. Візуальна подача робить складні процеси більш зрозумілими та наочними [14].

Окреме значення мають відеоматеріали. Вони дозволяють показати тренувальний процес яким він є, методику роботи наставників, специфіку занять у різних вікових групах та атмосферу всередині академії. Те, що у тексті потребувало б великого опису, у відеоформаті сприймається швидше й точніше.

Варто враховувати і психологію сприйняття інформації. Поєднання тексту з візуальними елементами знижує навантаження на читача та дозволяє краще засвоювати складні дані. Коли цифри супроводжуються графіками, а структура академії показана схемою, сприйняття матеріалу стає значно простішим. З цих причин мультимедійний формат добре підходить для тем, де необхідно пояснювати складні системи без перевантаження суцільним текстом [15].

Технічна реалізація сучасного лонгріду можлива за допомогою платформ на кшталт Tilda, Atavist, Medium, Readymag або Shorthand із відповідними модулями. Вони дають змогу створювати візуально складні матеріали без глибоких знань програмування. Це важливо для редакційних проєктів, де ресурс часу та бюджету часто обмежений. Водночас ефективність формату залежить не від кількості ефектів, а від того, наскільки вдало поєднані зміст, структура та візуальна логіка [9].

Ще одним важливим чинником є адаптивність матеріалу до мобільних пристроїв. Значна частина аудиторії споживає контент саме зі смартфонів, тому лонгрід має бути зручним для вертикального перегляду, швидко завантажуватися та зберігати читабельність графіки.

Для теми футбольних академій мультимедійний лонгрід має ще одну перевагу – він дозволяє поєднати аналітику з прикладами. У межах одного матеріалу можна показати не лише цифри чи системні проблеми, а й досвід конкретного тренера, юного футболіста або батьків, які проходять цей шлях разом із дитиною. Це додає темі емоційної глибини та робить складну проблему ближчою до читача.

Мультимедійний лонгрід є доречним форматом для висвітлення теми футбольних академій України, оскільки дозволяє комплексно подати матеріал, де кожен елемент виконує окрему функцію. Текст пояснює, графіка структурує, відео демонструє, а інтерактив поглиблює залучення аудиторії. Для медіапроєкту, присвяченого шляху молодих гравців до професійного футболу, цей формат є найбільш придатним, адже дає можливість показати тему не фрагментарно, а як цілісну систему взаємопов'язаних процесів.

1.4 Обґрунтування вибору формату медіапроєкту

Вибір формату мультимедійного лонгріду для реалізації медіапроєкту про футбольні академії України насамперед пов'язаний із самою специфікою теми. Підготовка молодих футболістів – це значно ширше питання, ніж просто

тренування чи результати юнацьких команд. Тут ідеться про інфраструктуру, роботу тренерів, селекцію, фінансові можливості клубів, психологічну підтримку дітей, регіональні відмінності та складний перехід із дитячо-юнацького футболу в дорослий. У межах інформаційної замітки або звичайної статті таку тему повноцінно розкрити дуже важко. З огляду на це формат лонгріду є найбільш доречним, адже дозволяє поступово розібрати кожен із цих аспектів і показати, як вони між собою пов'язані.

Ще однією причиною вибору цього формату стала недостатня увага до теми футбольних академій у медіа. Найчастіше інформаційний простір зосереджується на матчах, трансферах, конфліктах чи результатах першої команди. Водночас те, як формується гравець і що відбувається всередині академій та які проблеми вони переживають, часто залишається поза увагою. Через це вболівальник бачить уже готового футболіста, але рідко розуміє, яка праця стоїть за його появою. Лонгрід дає можливість змістити акцент саме на ці процеси та детальніше показати внутрішню сторону теми.

Формат також добре підходить під потреби сучасної аудиторії. Багатьом читачам уже недостатньо просто знати рахунок матчу чи новину про трансфер того чи іншого футболіста. Є запит на пояснення, аналіз і зрозумілу структуру. Особливо це стосується тем, де важливо зрозуміти причини, а не лише наслідки. Наприклад, чому один клуб стабільно випускає гравців для першої команди, а інший, маючи хороші умови, не може цього зробити роками.

Однією з сильних сторін мультимедійного лонгріду є можливість поєднувати текст із додатковими елементами. У межах такого проєкту можна використати фото академій, тренувальних баз, молодіжних команд, інфографіку про шлях футболіста від дитячої школи до професійного рівня, статистику вихованців різних клубів чи відео з тренувань. Все це зробить матеріал живим і легким для сприйняття.

Окремо варто відзначити, що тема футбольних академій має людський вимір. За будь-якою структурою стоять конкретні люди. У даному випадку це діти, тренери, батьки, скаути, керівники клубів. Тому тут важливо не лише

подавати цифри чи аналітику, а й показувати історії тих, хто проходить цей шлях. Лонгрід добре дозволяє вплітати в текст коментарі, особисті приклади успіху або невдачі й інше.

Цей формат є зручним і з технічної точки зору. Сучасні платформи дають можливість створювати лонгріди без надто складної розробки, коректно пристосовувати їх до телефонів і планшетів, а також за потреби швидко вносити зміни чи доповнення. Для теми футбольних академій це особливо доречно, оскільки ситуація постійно змінюється через швидкоплинність подій у футболі.

Якщо зіставити лонгрід з іншими форматами, його сильні сторони стають доволі помітними. Кілька коротких матеріалів зазвичай подають тему уривками, через що губиться загальна логіка й цілісне бачення. Відео часто вимагає більше часу, технічних ресурсів і не завжди зручне, коли читачеві потрібно повернутися до окремого блоку чи цифри. Подкаст зручний для сприйняття, але не дозволяє показати графіки, фото чи іншу візуальну інформацію. Лонгрід у цьому плані більш гнучкий, бо поєднує глибокий текст, візуальні елементи та дає людині можливість самій обирати темп ознайомлення з матеріалом. Тому вибір мультимедійного лонгріду для медіапроєкту про футбольні академії України виглядає цілком обґрунтованим. Саме цей формат дозволяє детально розкрити тему, не втратити важливі деталі, поєднати аналіз із сучасною подачею та показати, що футбольні академії мають вагоме значення для майбутнього українського футболу.

1.5 Класифікація мультимедійних форматів у журналістиці

Зміни у цифровому середовищі суттєво вплинули на журналістику і на те, як саме сьогодні подається інформація. Якщо раніше основу більшості матеріалів становив текст, то тепер редакції працюють одразу з кількома способами донесення змісту – фото, відео, графікою, аудіо, анімацією та інтерактивними елементами. Це стало відповіддю і на технічний розвиток, і на

зміну поведінки аудиторії. Люди читають швидше, часто з телефону, паралельно переглядають відео, переходять між платформами та не завжди готові сприймати великі масиви тексту без візуальної підтримки. Через це мультимедійні формати і стали звичною частиною сучасної журналістики.

Один із найпростіших способів класифікації – за основним типом контенту. Насамперед варто виділити текстові формати. Попри розвиток візуальних платформ, текст залишається базовим інструментом журналіста. Через текст подаються новини, інтерв'ю, аналітичні матеріали, репортажі, авторські колонки тощо. Проте в цифровому середовищі навіть текст уже виглядає інакше, оскільки він структурований підзаголовками, цитатами, вставками, посиланнями та блоками швидкої навігації.

Друга велика група – візуальні формати. Йдеться про фотографії, фотогалереї, інфографіку, таблиці, карти, ілюстрації, короткі відео та анімацію. Їхня перевага очевидна – частину інформації людина сприймає швидше очима, ніж через довге читання. Наприклад, складну статистику значно простіше подати через графік або ж діаграму, ніж кількома абзацами пояснень. Для спортивної журналістики це особливо важливо, адже тут рідко зустрінеш матеріал без цифрових даних.

Окремо слід виділити аудіоформати. За останні роки вони помітно зміцнили позиції завдяки популярності подкастів та мобільного споживання контенту. Людина може слухати матеріали дорогою, під час тренування або в побутових справах. Для медіа це зручний спосіб донесення думок.

Найбільш гнучкою групою є комбіновані формати. Саме вони найкраще відображають логіку сучасної журналістики. У рамках одного матеріалу можуть поєднуватися текст, відео, графіка, фото, аудіо та інтерактивні блоки. До таких форматів належать спецпроекти, мультимедійні репортажі та лонгріди. Їхня головна перевага полягає в розкритті теми з кількох боків одразу, і читач не змушений шукати інформацію в різних місцях.

Ще один спосіб поділу мультимедійних форматів – за рівнем участі аудиторії. Частина контенту залишається пасивною, коли читач відкриває

статтю або дивиться відео без будь-якої взаємодії. Це класичний і досі ефективний формат. Інший рівень – часткова взаємодія. Наприклад, можливість голосування, вибору окремих блоків, переходу між розділами чи відкриття додаткових елементів. Найбільш активними є інтерактивні формати, де користувач фактично сам керує способом перегляду.

Мультимедійний контент також відрізняється за складністю виробництва. Є прості формати, які може створити майже кожен. Це та ж новина з фото, базова інфографіка чи коротке відео. Є матеріали середнього рівня, де вже потрібні дизайнерські або монтажні навички. А є великі проєкти, які створюються командою з кількох людей, найчастіше – редактора, автора, дизайнера, відеомонтажера, іноді програміста. До цієї категорії часто належать масштабні спецпроєкти.

Значення також має поділ за призначенням. Частина форматів працює на оперативне інформування. Інші орієнтовані на пояснення складної теми. Деякі створюються для емоційного занурення, коли важливо передати атмосферу події. Є також формати, що поєднують інформативність із розважальним елементом: квізи, інтерактивні ігри, тести. У щоденній роботі редакцій ці межі часто розмиваються, але сама логіка такого поділу допомагає краще планувати матеріал.

Не можна оминати і платформу поширення. Один і той самий матеріал для сайту, Instagram чи YouTube виглядатиме по-різному. Те, що добре читається на комп'ютері, не завжди зручно сприймається з телефона. Через це журналістика дедалі частіше працює у форматі адаптації.

У межах цього медіапроєкту найбільш доречним є мультимедійний лонгрід. Він поєднує переваги тексту та візуального контенту, дозволяє дати багато фактів, не перевантажуючи читача, і водночас зберігає логіку оповіді. Тема футбольних академій не зводиться до одного аспекту. Тут важливі тренери, інфраструктура, фінанси, історії молодих гравців, регіональні відмінності, проблема переходу в дорослий футбол. У короткому форматі це все неминуче втрачено б.

Мультимедійні формати в журналістиці давно перестали бути додатком до тексту. Вони стали окремими інструментами, кожен із яких має власну функцію. Від правильного вибору формату залежить, наскільки зрозумілим, цікавим і переконливим буде матеріал.

Висновки до першого розділу

Отже, перший розділ встановив, що тема футбольних академій України є актуальною як для спортивного середовища, так і для медіасфери. Саме академії значною мірою формують кадровий фундамент клубів, адже забезпечують підготовку гравців від дитячого віку до можливого виходу на професійний рівень. В умовах фінансових труднощів, скорочення можливостей на трансферному ринку та складної безпекової ситуації роль власних вихованців лише зростає. Водночас було з'ясовано, що ця тема все ще недостатньо представлена в інформаційному просторі. У центрі уваги частіше перебувають результати матчів, трансфери чи події навколо перших команд, тоді як робота академій, процес розвитку гравця та внутрішні проблеми системи висвітлюються значно рідше.

Аналіз наукових праць, офіційних джерел і профільних матеріалів показав, що проблематика футбольних академій має комплексний характер. Вона охоплює фінансові, кадрові, організаційні, психологічні та інфраструктурні аспекти. Серед ключових викликів можна виділити нестачу якісних тренерських кадрів, нерівномірні умови розвитку в різних регіонах, залежність академій від ресурсів конкретних клубів, а також складність переходу гравців із юнацького футболу до дорослого рівня. Окремо встановлено, що суттєвий вплив на систему має повномасштабна війна, яка змінила умови тренувального процесу, посилила психологічне навантаження на дітей і тренерів, а також змусила частину академій працювати в умовах релокації або обмежених можливостей.

Також у розділі було обґрунтовано вибір формату мультимедійного лонґріду для реалізації медіапроєкту. З'ясовано, що саме цей формат найбільш вдало підходить для висвітлення складної багаторівневої теми, оскільки дозволяє поєднати текст, візуальні матеріали, статистику, фото, відео та логічно структуровану подачу інформації. Таким чином, теоретичний аналіз підтвердив як актуальність теми футбольних академій України, так і доцільність використання мультимедійного лонґріду як основного інструменту її реалізації.

РОЗДІЛ 2. ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ МЕДІАПРОЄКТУ

2.1 Управління змістом мультимедійного лонгріду

Підготовка мультимедійного лонгріду про українські футбольні академії від початку не зводилася лише до написання об'ємного журналістського матеріалу. У процесі роботи цей задум поступово сформувався як окремий медійний проєкт, де потрібно було продумати не тільки текст, а й внутрішню структуру, порядок реалізації, розподіл тем і взаємозв'язок між окремими частинами лонгріду. Через те, що дослідження торкається різних складових футбольної системи – умов роботи академій, проблем дитячо-юнацького футболу, розвитку молодих спортсменів, психологічних аспектів та наслідків повномасштабної війни для підготовки футболістів – стало зрозуміло, що без попереднього планування працювати з таким обсягом інформації буде складно. Саме з цієї причини створення лонгріду відбувалося поступово, де кожен окремий етап мав свої завдання, впливав на подальшу роботу й допомагав формувати цілісний матеріал.

Початковий етап роботи насамперед був пов'язаний із пошуком самої ідеї майбутнього проєкту та спробою глибше зрозуміти масштаб обраної теми. На цій стадії потрібно було визначити, чи тема футбольних академій в Україні справді має достатньо проблематики, фактів і прикладів для створення окремого мультимедійного лонгріду, а не серії розрізнених матеріалів. Поступово сформувалася головна ідея роботи – розглядати академії як один із ключових елементів українського футболу, який безпосередньо впливає на майбутній рівень клубів і національної збірної, а не лише як підготовчий етап для молодих гравців. Одночасно проводилося вивчення різних джерел, серед яких: спортивні публікації, матеріали, інтерв'ю, статистика та наукові дослідження, пов'язані з проблемами футболу. Саме під час цього аналізу вдалося чіткіше побачити основні труднощі, які сьогодні існують у системі

академій. Суттєва різниця між рівнем підготовки в різних клубах, проблемний перехід молодих футболістів до дорослого футболу, нестача якісних тренерських кадрів, фінансові труднощі та вплив повномасштабної війни на роботу футбольної інфраструктури насамперед увійшли до цього списку.

Наступним етапом став збір інформації та формування структури майбутнього матеріалу. Саме тоді почало вибудовуватися «дерево цілей» проєкту, яке допомогло розділити тему на кілька окремих напрямків. Основною метою стало створення аналітичного мультимедійного лонгріду для пояснення того, як сьогодні функціонує система футбольних академій України та чому вона переживає складний період розвитку. Для досягнення цієї мети проєкт було поділено на кілька основних підцілей (Рис. 2.1.1):



Рис. 2.1.1 Дерево цілей медіапроєкту

Окремі з них стосувалася причин, через які роль академій помітно зросла після 2022 року. Інший напрямок був пов'язаний із процесом формування професійного футболіста та проблемою переходу молоді у дорослий футбол. Також увага приділялася роботі ДЮСШ, психологічному тиску на молодих гравців та труднощам адаптації після юнацького рівня. Підсумковою метою

стало не лише висвітлення проблем системи, а й пошук можливих напрямків її розвитку та змін.

Під час роботи над проєктом поступово формувалася і структура розбиття робіт, тобто WBS-модель (Рис.2.1.2):



Рис. 2.1.2 Структура розбиття робіт WBS

За основу було взято тематичний принцип поділу, оскільки саме такий підхід найбільше відповідав формату великого аналітичного лонгріду. Спочатку матеріал було розділено на основні змістові частини: вступ, чому академії важливі у сучасному футболі, процес формування молодих гравців, проблеми системи, перехід у дорослий футбол, вплив війни, аналіз окремих клубних моделей та підсумкові висновки рекомендаційного характеру. Уже всередині цих блоків відбувався подальший розподіл роботи на менші етапи – збір статистичних даних, підготовку інтерв'ю, комунікацію з експертами, аналіз структури клубів, а також пошук фотографій і мультимедійних матеріалів для оформлення лонгріду.

Важливе місце у створенні лонгріду займала робота з експертною частиною матеріалу. Для цього проєкту було недостатньо лише зібрати факти

чи узагальнити вже наявну інформацію, тому виникла потреба підкріпити текст позиціями людей, які розуміються на цих процесах та навіть стикаються з цими проблемами на практиці. Через це окремим етапом стали розмови з фахівцями, інтерв'ю та консультації з представниками спортивної журналістики, тренерського середовища і спортивної психології. Зокрема, коментарі Сергія Тищенка допомогли детальніше показати ситуацію навколо українських академій та труднощі, які виникають у молодих гравців під час переходу до дорослого футболу. Своєю чергою, спортивна психологиня Анастасія Романюк акцентувала увагу на психологічному навантаженні, конкуренції та складностях адаптації молодих футболістів у професійному середовищі. Тренер юнацької команди Руху та збірної України U-16 представив погляд фахівця, який працює всередині системи.

Окрему роль у роботі над проєктом відіграло продумування внутрішньої логіки лонгріду та послідовності подачі матеріалу. Структура тексту вибудовувалася так, щоб читач поступово входив у тему й не втрачав зв'язок між окремими частинами матеріалу. Сам лонгрід не починається одразу зі статистики чи великої кількості аналітики. Спершу увага читача зосереджується на загальному стані українського футболу та проблемі появи нових гравців. У подальших частинах матеріал переходить від ширших тем до більш конкретних аспектів, зокрема ролі академій у системі футболу, роботи тренерів, психологічних труднощів молодих спортсменів, стану інфраструктури та прикладів окремих клубних моделей.

Окрема увага під час підготовки проєкту приділялась і мультимедійній складовій. У лонгріді передбачалося використання фотографій і відео, інфографіки різних типів, а також окремих цитатних блоків із коментарями експертів та фахівців. Візуальні елементи використовувалися не лише як частина оформлення, а й як інструмент для доступного пояснення окремих процесів і тенденцій. Зокрема, за допомогою інфографіки значно легше показати співвідношення між кількістю власних вихованців у клубах та футболістами інших категорій.

Усередині проєкту всі етапи роботи були тісно пов'язані між собою та виконувалися у певній послідовності. Наприклад, підготовка аналітичних частин лонгріду була неможливою без попереднього опрацювання джерел, статистики та збору коментарів від експертів. Відповідно й створення мультимедійних елементів починалося вже після того, як стала зрозумілою остаточна структура матеріалу, адже графіка, цитатні вставки чи інші візуальні елементи готувалися окремо під конкретні тематичні розділи. Через це процес підготовки лонгріду складався з декількох взаємозалежних стадій, які поступово переходили одна в одну. Все починалось із аналізу теми та пошуку потрібних джерел, а потім відбувалося формування структури, проведення інтерв'ю, написання основного тексту, додавання мультимедійних компонентів і завершального редагування матеріалу.

На фінальному етапі роботи основний акцент уже був зроблений на редакційній обробці матеріалу та його цілісному сприйнятті. Через значний обсяг інформації виникла потреба втримати баланс між аналітичною складовою і зрозумілою подачею для читача. Лонгрід розроблявся не як вузькоспеціалізований текст лише для футбольного середовища, а як матеріал, який буде доступним і для аудиторії, що не надто глибоко орієнтується у внутрішніх процесах українського футболу. Саме тому в структурі роботи поєднуються аналітичні частини, дійсні приклади з футбольного середовища, коментарі експертів, а також окремі аналізи клубних систем.

2.2 Управління часом у реалізації мультимедійного лонгріду

Спроба зібрати повноцінний мультимедійний матеріал про українські футбольні школи потребувала дуже точного розподілу часу. Тут змішується кілька потоків роботи: підготовка інформації, пошук героїв і запис інтерв'ю, перевірка фактів, опрацювання візуальних елементів і технічне складання готового лонгріду. Уся ця структура тримається на послідовності з п'яти

великих кроків – від первинної ідеї й чорнової схеми до фінальної версії, публікації та подальшого просування.

Етап 1: Формування ідеї

Перший відтинок роботи формує інтелектуальний каркас майбутнього лонгріду й зазвичай займає від одного до двох тижнів. У цей час окреслюється тематичне ядро: як функціонують українські академії та яку роль вони відіграють у переході гравців на професійний рівень. До переліку питань потрапляють і відмінності між моделями підготовки, і наслідки воєнних переміщень, і проблеми на стику юнацького та дорослого футболу.

Далі відбувається перевірка інформаційної ситуації: збір попередніх даних, зіставлення доступних джерел, уточнення, чи зберігає тема практичну вагу на момент старту роботи. Паралельно визначається головне дослідницьке питання та приблизна архітектура тексту. Продумується, з ким можливо отримати інтерв'ю, які коментарі потрібні й які ресурси варто залучити.

Етап 2: Дослідження

Ця частина роботи розтягується на найдовший проміжок – приблизно від чотирьох до п'яти тижнів – і охоплює повноцінне занурення в емпіричний матеріал. Основні зусилля спрямовуються на збирання даних про діяльність академій, порівняння їхніх навчально-тренувальних підходів, виявлення проблем із підготовкою кадрів та оцінювання динаміки переходів молоді між клубами. У цей час проводяться інтерв'ю з профільними експертами та тренерами. До опрацювання залучаються матеріали спеціалізованих медіа, відкриті реєстри, статистика матчів і дані про розвиток гравців у різних вікових групах.

Паралельно накопичуються візуальні та цифрові матеріали: фото, відео з тренувань і змагань. Також фіксуються зміни, спричинені воєнним контекстом, зокрема перебудова логістики академій, зміни маршрутів розвитку гравців, збільшення або зменшення виїздів за кордон.

На завершення зібраний масив упорядковується. Дані групуються за тематичними блоками, формулюється остаточна логічна схема лонгріду,

визначаються переходи між розділами та послідовність подачі фактологічного й мультимедійного матеріалу.

Етап 3: Створення контенту

Цей етап зазвичай займає близько двох-трьох тижнів і пов'язаний безпосередньо з формуванням кінцевого вигляду матеріалу. У цей період створюється основний текст лонгріду з урахуванням логіки викладу, темпоритму подачі та поєднання аналітичних блоків із коментарями експертів. Одночасно готуються візуальні елементи: діаграми, цитатні блоки та графічні матеріали, які ілюструють особливості роботи академій.

Паралельно відбувається поступове доопрацювання текстових чернеток, уточнення формулювань у цитатах, перевірка узгодженості фактів і включення мультимедійних компонентів у відповідні частини матеріалу.

На фінальній стадії цього етапу текст і візуальний супровід приводяться до єдиної структури. Вирівнюється логіка переходів, перевіряється щільність інформації та загальний баланс між аналітикою й візуалізацією даних.

Етап 4: Монтаж та технічна реалізація

Даний відрізок роботи зазвичай забирає приблизно один тиждень й пов'язаний із перенесенням підготовленого матеріалу у фінальний цифровий формат. Текст і візуальні елементи інтегруються на платформу публікації, після чого перевіряється їхнє відображення на різних типах пристроїв. Окрему увагу приділяють оптимізації зображень, коректному розміщенню графічних елементів та побудові візуальної ієрархії сторінки.

Далі налаштовуються інтерактивні елементи, перевіряються переходи між блоками та узгодженість усіх мультимедійних вставок. Паралельно відбувається завершальна редактура тексту, контроль гіперпосилань і технічна оптимізація матеріалу для пошукових систем. Фінальна стадія передбачає тестування лонгріду в різних браузерях і на мобільних пристроях, щоб переконатися в стабільності роботи та коректному відображенні всіх елементів.

Етап 5: Публікація та просування

Завершальна стадія зазвичай займає близько півтора тижня і пов'язана з підготовкою матеріалу до виходу в публічний простір. На цьому етапі узгоджується дата публікації з урахуванням інформаційного контексту у футбольному медіаполі.

Після виходу лонгріду запускається його розповсюдження через особисті ресурси, власні медіаканали редакції та адресне інформування профільних експертів. Далі відбувається аналіз реакції аудиторії: відстежуються перегляди, рівень залучення та характер коментарів. Отриманий фідбек фіксується й може бути використаний як база для наступних матеріалів або продовження нинішнього проєкту.

Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Етап 1: Формування ідеї													
Етап 2: Дослідження													
Етап 3: Створення контенту													
Етап 4: Монтаж та технічна реалізація													
Етап 5: Публікація та просування													

Рис. 2.2. Діаграма Ганта медіапроєкту про футбольні академії України

2.3 Управління ресурсами та закупівлями медіапроєкту

Підготовка мультимедійного лонгріду про футбольні академії України та їхню роль у підготовці професійних футболістів вимагала поєднання базових технічних можливостей із чіткою організацією процесу. Проєкт реалізовувався переважно в індивідуальному форматі з опорою на відкриті

джерела та коментарі експертів. Це доволі поширено в практиці сучасної спортивної журналістики.

Базовими технічними засобами виступали персональний ноутбук і смартфон. Вони забезпечували повний цикл створення матеріалу – від первинного збору даних і фіксації інформації до написання тексту та його фінального розміщення. Через ці пристрої опрацьовувалися великі масиви статистики, інтерв'ю та матеріалів, пов'язаних із функціонуванням футбольних академій, їхніми моделями розвитку та переходом гравців у професійний футбол.

Для візуальної частини використовувалася переважно безкоштовна версія Canva, яка застосовувалася для створення інфографіки, простих графічних блоків і структурних елементів лонгріду. Додатково я користувалася Paint S для базового редагування зображень. Професійне платне ПЗ не залучалося через обмеження ресурсів.

Окремим технічним викликом стала адаптація матеріалів під різні канали публікації. Йшлося про необхідність підготовки універсальних візуальних форматів, придатних як для вебверсії, так і для мобільного перегляду та соціальних мереж.

Командна складова проєкту мала мінімальний характер. Основний масив роботи виконувався автором самотійно, тоді як експертне середовище було залучене у форматі консультацій і коментарів. Така модель дозволила поєднати індивідуальне авторське бачення з практичними прикладами з реального футбольного середовища.

Технологічна база обмежувалася стандартними цифровими інструментами для тексту, роботи з даними та базової візуалізації. Принципом було використання доступних рішень без складних технічних систем, що відповідає реаліям редакційної роботи.

Управління ресурсами показує, що якісний аналітичний лонгрід можливий навіть за мінімальної технічної бази. Визначальним фактором стає

не кількість інструментів, а спосіб їх використання, логіка роботи з інформацією та здатність адаптувати наявні засоби під завдання проєкту.

2.4 Управління вартістю медіапроєкту

Фінансове планування цього медіапроєкту базувалося на попередньому визначенні витрат, їхньому розподілі між окремими етапами роботи та подальшому контролю використання ресурсів у процесі реалізації. Оскільки проєкт виконано переважно завдяки особистим можливостям і наявним технічним засобам, а потреба у зовнішніх сервісах була мінімальною, загальний бюджет залишився обмеженим.

На стартовій фазі, що охоплювала планування та збір матеріалів, прямих фінансових витрат не виникало. Робота з аналітикою, статистичними даними та відкритими джерелами не потребувала оплати, тому цей етап фактично зводився до використання вже наявної техніки, зокрема ноутбука орієнтовною вартістю 36 тис. грн та смартфона вартістю близько 30 тис. грн. Наступний етап, пов'язаний із підготовкою візуальної складової лонгріду, передбачав лише одну заплановану витрату – річну підписку на Paint S для Mac вартістю приблизно 400 грн. Програмне забезпечення використовувалося для базового редагування зображень та адаптації інфографіки. Інші інструменти, зокрема Canva, застосовувалися у безоплатному форматі.

Етап підготовки текстової частини, подальшої редактури та верстки не потребував додаткового фінансування, оскільки всі операції виконувалися на власному ноутбучі з використанням базового програмного забезпечення. Дизайнери чи аналітики до роботи не залучалися, відповідно витрати на оплату праці були відсутні.

Отже, загальний бюджет медіапроєкту становить 400 грн і повністю охоплює всі передбачені фінансові витрати. У часовій структурі проєкту єдиний момент виникнення витрат припадає на проміжний етап, коли відбувався перехід від збору матеріалів до підготовки візуальної частини.

Такий підхід дозволив утримувати контроль над витратами, уникнути додаткових і необґрунтованих закупівель та узгодити фінансову модель із реальними потребами проєкту. Управління вартістю характеризується чіткою структурою, прозорістю та відповідністю технічним і змістовим вимогам лонґріду.

2.5 Управління якістю медіапроєкту

Якість лонґріду про футбольні академії України визначається тим, наскільки повно та коректно він відображає поточний стан системи підготовки молодих гравців. Тема включає кілька груп ризиків – від різниці в доступності даних до трансформацій, спричинених війною. Тому було важливо поєднати достовірність інформації, зручність подачі та глибину аналітики. Текстова частина лонґріду базується на принципах аналітичної журналістики та структурованого наративу. Спираючись на знання з курсу «Медіатекст: аналітичні жанри», який був представлений під час здобуття освіти у Національному університеті «Острозька академія», для аналітичного формату особливо важливими є точність фактів, прозора логіка викладу та чітке розмежування між інтерпретацією й даними.

Для роботи над матеріалом застосовується комбінована модель збору інформації: офіційні дані клубів, статистика виступів молодіжних команд, власні інтерв'ю та аналіз публікацій у спортивних медіа. Через відсутність єдиної системи обліку в дитячо-юнацькому футболі ключовою умовою є перехресна верифікація даних – це зіставлення інформації з різних джерел та уточнення суперечливих епізодів через повторну комунікацію з експертами. Обраний підхід дозволяє уникати статистичних помилок і забезпечує об'єктивність навіть у темах, де частина інформації є неповною.

Візуальний компонент лонґріду виконує аналітичну функцію. Інфографіка демонструє статистичні дані, проблематику переходу молоді до професійного футболу та необхідні кроки для удосконалення системи.

Фотоелементи – тренувальні процеси, інфраструктура, вихованці – створюють ефект присутності й дозволяють читачеві побачити різницю між умовами різних академій. Візуальний блок доповнюється короткими цитатними блоками з інтерв'ю, і це підсилює довіру до висновків матеріалу.

Технічна якість лонгріду забезпечує комфорт взаємодії з великим обсягом мультимедійних матеріалів. Сторінка має адаптивну верстку, оптимізовані зображення та відео, швидке завантаження і зрозумілу навігацію. Окрему увагу приділено доступності, зокрема можливість читати на мобільних пристроях.

Фінальний етап – контроль точності та узгодженості. Текст проходить кілька циклів редагування: фактологічний (звіряння даних), стилістичний (усунення повторів та уточнення термінів), структурний (логіка переходів між розділами). Мультимедійні елементи перевіряються на коректність відображення та їхню відповідність змісту статті. Реакція потенційної аудиторії – спортивних журналістів, студентів профільних факультетів, тренерів, а головне вболівальників – допомагає оцінити зрозумілість матеріалу й виявити частини, що потребують уточнення.

У результаті якість лонгріду забезпечується комплексним підходом, де текст, візуальні матеріали, інтерактив і технічна реалізація працюють разом для пояснення того, у якому стані перебувають футбольні академії України.

2.6. Управління ризиками медіапроєкту

Під час виконання медіапроєкту у форматі лонгріду, присвяченого футбольним академіям України, окрему увагу було приділено ідентифікації можливих ризиків, здатних вплинути на кінцеву якість матеріалу та дотримання запланованих термінів. З огляду на дослідницький характер роботи та використання відкритих джерел, експертних коментарів і мультимедійних компонентів, потенційні ускладнення можуть виникати на різних етапах – від збирання інформації до технічного оформлення результату.

Серед основних ризиків виділяється інформаційний, який пов'язаний із можливими прогалинами або неточностями у вихідних даних. У випадку українських футбольних академій значна частина відомостей подається несистемно або має фрагментарний характер, що ускладнює формування повної аналітичної картини. Причинами цього виступають обмежена відкритість клубних структур, відсутність єдиних стандартів статистичного обліку та різний рівень інформаційної активності самих академій.

Додатковим ризиком виступає обмежений доступ до експертних коментарів. Оскільки суттєва частина матеріалу ґрунтується на думках профільних фахівців, процес підготовки залежить від їхньої доступності та швидкості зворотного зв'язку. У разі відсутності відповідей або їхньої затримки може виникати часткове неповність окремих тематичних розділів і зниження глибини їхнього опрацювання. Під час роботи з інтерв'ю також виникає ризик небажання респондентів говорити відверто про внутрішні процеси. Тренери нерідко обмежують коментарі, щоб не зашкодити репутації академії або окремих вихованців.

Окремо варто виділити часові ризики, які виникають у процесі реалізації проєкту. Вони пов'язані з різною швидкістю отримання відповідей від експертів, потребою додаткового уточнення даних та етапами погодження матеріалу. З огляду на аналітичний характер лонґрїду, будь-яке уповільнення на стадії збору інформації може впливати на загальний календар виконання роботи та зміщувати заплановані терміни завершення окремих етапів.

До технічних ризиків належать можливі проблеми під час роботи з візуальними елементами — наприклад, некоректне масштабування інфографіки, різниця у відображенні матеріалів на різних пристроях або функціональні обмеження безкоштовного програмного забезпечення. Основною причиною таких ризиків є залежність від сторонніх сервісів та їхніх технічних умов використання.

Не менш важливим є ризик технічних обмежень. Велика кількість фото-, відео- та інтерактивних матеріалів може призвести до перевантаження

сторінки та погіршення досвіду користувача. Для уникнення цього використовується оптимізація медіафайлів, адаптивна верстка та поетапне завантаження елементів.

Окремо слід враховувати ризик втрати актуальності інформації. Сфера футбольних академій і кадрових змін у клубах є динамічною, тому частина зібраних даних може досить швидко ставати застарілою. У контексті українського футболу це проявляється особливо виразно через регулярні трансфери, ротації складів і зміни в організаційних рішеннях клубів.

З огляду на різний рівень розвитку академій існує й ризик необ'єктивного сприйняття матеріалу аудиторією, оскільки сильні клуби можуть виглядати «привілейованими», а слабші – невинувато критикованими. Щоб уникнути таких викривлень, структура лонгріду побудована на збалансованому викладі.

Комплексний аналіз ризиків дозволяє підготувати матеріал, який відображає реальний стан футбольної підготовки в Україні та водночас залишається безпечним для всіх учасників процесу. Системний підхід до управління ризиками – перевірка даних, етична взаємодія з респондентами, оптимізація медіаконтенту та адаптація до воєнного контексту забезпечує надійність, репрезентативність і достовірність лонгріду.

2.7. Управління командою медіапроекту

Реалізація мультимедійного лонгріду про українські футбольні академії вимагала чіткої координації дій, розподілу функцій та контролю на всіх етапах – від формування концепції до фінальної оцінки ефективності матеріалу. Попри те, що основний масив роботи виконувала авторка проекту, процес передбачав взаємодію з головним редактором спортивного медіа, де планувалася публікація матеріалу та науковим керівником, який забезпечував якість та методологічну точність дослідження.

У межах проєкту можна виокремити кілька основних напрямів роботи, які разом формують повний цикл створення медіапродукту – від появи концепції до підсумкового аналізу результатів після публікації. Сюди входить і дослідження теми, і робота з джерелами та інтерв'ю, і написання тексту, і підготовка мультимедійних елементів, а також технічне збирання лонгріду та його фінальне оформлення перед публікацією. Ці етапи загалом ідуть один за одним, але на практиці багато речей доводиться робити паралельно. Через це процес постійно потребує уваги до деталей, планування та самоконтролю з боку авторки, щоб не втрачати цілісність матеріалу і дотримуватись загальної логіки проєкту.

Основна відповідальність у межах проєкту лежить на авторці. Вона визначає загальну ідею матеріалу, вибудовує його структуру, продумує послідовність викладу та розставляє основні змістові акценти. Окремий блок роботи – це пошук і опрацювання джерел. Авторка працює з відкритими статистичними даними, інформацією футбольних клубів, аналітичними матеріалами та коментарями експертів. Важливою частиною процесу є також інтерв'ю. Авторка готує запитання і проводить розмови з фахівцями у сфері дитячо-юнацького футболу, тренерами та психологами.

Після збору інформації авторка переходить до етапу написання тексту, де формується цілісний наратив лонгріду. У цьому процесі важливим є не лише виклад фактів, а й побудова логічної структури, яка дозволяє послідовно розкрити тему: від загального стану футбольних академій до конкретних проблем і впливу зовнішніх факторів, зокрема війни. Авторка також відповідає за створення мультимедійних елементів – підбір фото, формування візуальних блоків, інтеграцію статистичних даних і підготовку матеріалу до публікації на платформі «Футбол 24».

Науковий керівник Олексій Костюченко у межах цього проєкту виконує переважно функцію консультаційного супроводу. Його залучення було найбільш помітним на стартовому етапі, коли узгоджувалися тема роботи та загальний напрям дослідження. Окремо надавалися рекомендації щодо

побудови структури та підходів до формування аналітичної частини матеріалу. При цьому вплив наукового керівника на зміст лонгріду залишався обмеженим і не включав детального втручання у процес написання або редагування тексту. Його роль фактично зводилася до перевірки правильності обраної тематики та відповідності роботи вимогам кваліфікаційного проєкту.

Головний редактор медіаплатформи «Футбол 24» Олег Бабій, де й було опубліковано лонгвід, долучився до проєкту вже на завершальному етапі. Його робота зосереджувалася на перегляді готового матеріалу перед виходом, перевірці стилістики тексту і загального рівня якості подачі. Редактор не був залучений до розробки концепції чи етапу збору інформації. Його участь мала характер фінального контролю і зводилася переважно до внесення окремих коригувань перед публікацією матеріалу на сайті.

Якщо розглядати управління проєктом за етапами реалізації, простежується послідовний цикл роботи, у якому кожен етап має окремі завдання та рівень відповідальності. На плануванні визначається тема, формуються дослідницькі запити й структура матеріалу. Далі відбувається збір інформації, опрацювання джерел і підготовка інтерв'ю. На етапі виробництва створюється текст лонгвіду, формується аналітична частина та додаються мультимедійні елементи. Завершення передбачає редагування, технічне оформлення і публікацію.

Взаємодія між учасниками має обмежений і точковий характер. На старті – консультації з науковим керівником, перед публікацією – робота з головним редактором «Футбол 24». У проміжних етапах авторка самостійно координує процес і контролює виконання завдань, забезпечуючи цілісність матеріалу та дотримання строків.

2.8. Управління комунікаціями медіапроєкту

Комунікаційна складова проєкту, присвяченого футбольним академіям України, включає повний цикл роботи з інформаційними потоками – від етапу

первинного збору та уточнення даних до моменту публікації й подальшого поширення завершеного мультимедійного лонгріду. Її роль полягає у забезпеченні стабільної взаємодії між авторською роботою, залученими фахівцями та медіаресурсами, що беруть участь у розповсюдженні матеріалу. Окрім цього, вона формує організовану систему каналів комунікації, через які підготовлений контент досягає визначеної аудиторії та інтегрується в інформаційний простір спортивних медіа.

У межах реалізації проєкту інформаційний масив формується з кількох взаємопов'язаних рівнів. Перший рівень охоплює вихідні фактичні дані, отримані з відкритих ресурсів, офіційних сторінок футбольних клубів та академій, а також іншого типу публікацій. Саме ці матеріали створюють емпіричну основу дослідження і задають його фактологічну точність.

Другий рівень представлений експертними джерелами, до яких належать коментарі експертів і представників футбольного середовища. Їхня функція полягає не лише в доповненні статистики, а й у її інтерпретації, уточненні контексту та формуванні професійних оцінок щодо процесів, які відбуваються у футбольних академіях.

Третю групу становить мультимедійний компонент, що включає фотоматеріали, інфографіку та інші візуальні елементи. Вони використовуються як інструмент візуального структурування контенту, допомагають виділити ключові акценти та підвищують зручність сприйняття складної аналітичної інформації.

Окремо в структурі інформаційного забезпечення проєкту виділяється організаційний блок даних, який охоплює планування, етапність виконання завдань, дедлайни та внутрішню логіку реалізації всіх робочих процесів.

Схема інформаційного обміну в межах проєкту має змішану структуру, поєднуючи зовнішні та внутрішні комунікаційні процеси, які послідовно змінюють один одного залежно від етапу роботи. На початковій фазі інформація надходить до автора із зовнішнього середовища – це відкриті статистичні бази, матеріали медіа, офіційні ресурси футбольних структур, а

також експертні коментарі, отримані через прямі запити або дистанційні форми комунікації.

Після збору дані проходять первинну обробку, у межах якої здійснюється їх упорядкування, групування та розподіл за тематичними напрямками відповідно до логіки побудови майбутнього лонгріду. Далі запускається внутрішній комунікаційний цикл, який охоплює узгодження структури матеріалу, перевірку достовірності фактів, редагування текстових фрагментів, а також інтеграцію аналітичного та візуального контенту в єдину систему.

Частина цих процесів відбувається в асинхронному режимі. Це дає можливість поступово уточнювати й коригувати зміст без жорсткої прив'язки до конкретного часу отримання інформації. Після завершення основної редакційної роботи напрям інформаційного руху змінюється. Акцент переноситься на зовнішню комунікацію, де основним завданням стає поширення готового матеріалу та його інтеграція в інформаційний простір цільової аудиторії.

Система каналів поширення інформації в межах проєкту вибудована як багаторівнева комунікаційна модель, у якій кожен елемент виконує окрему функцію в процесі доставки контенту до різних сегментів аудиторії. Центральною ланкою виступає публікація лонгріду на платформі «Футбол 24», що забезпечує основний доступ до повного матеріалу та формує його базову видимість у цифровому середовищі.

Паралельно використовуються соціальні мережі, передусім Facebook та Instagram, де контент подається у трансформованому вигляді. Адаптація виконує функцію первинного залучення уваги та перенаправлення аудиторії до повної версії матеріалу.

Окремий комунікаційний контур становить взаємодія з професійною спільнотою. Йдеться про адресне поширення готового лонгріду серед футбольних аналітиків, тренерів, журналістів та інших експертів галузі. Такий формат дозволяє розширити охоплення й отримати фаховий зворотний

зв'язок, який може впливати на подальше використання матеріалу в медіасередовищі. Даний підхід може допомогти у реалізації подальших проєктів на подібні теми.

Додатково застосовуються персоналізовані канали комунікації, зокрема електронна пошта та прямі контакти з учасниками, залученими до створення контенту. Це створює мікрорівень поширення інформації, який підсилює загальну ефективність комунікаційної системи. У сукупності всі зазначені інструменти формують багатоканальну модель просування, що забезпечує стабільну присутність проєкту в інформаційному просторі та його поступове розширення в межах цільових аудиторій.

2.9 Моніторинг виконання медіапроєкту

Моніторинг – один із ключових елементів роботи над мультимедійним лонгрідом «Футбольні академії України: хто і як формує майбутнє нашого футболу». Через тривалість виконання проєкту та його поділ на взаємопов'язані етапи регулярне відстеження прогресу дозволяло тримати роботу в межах визначеного графіка та оперативно враховувати складнощі, що виникали в процесі підготовки матеріалу.

1. Контроль виконання етапів відповідно до діаграми Ганта

Моніторинг реалізації проєкту здійснювався на основі попередньо розробленої діаграми Ганта, розрахованої на 13 тижнів роботи. Після завершення кожного етапу проводилася перевірка фактичного виконання завдань та їхньої відповідності запланованому графіку. Основна увага приділялася збору статистичних даних, організації інтерв'ю з експертами, підготовці візуальних матеріалів та написанню текстової частини. Якщо виникали відхилення – окремі завдання коригувалися без зміни загальних термінів реалізації проєкту, адже здебільшого вони були незначними.

2. Моніторинг збору інформації та експертних коментарів

Окремий напрям моніторингу стосувався процесу отримання інформації від експертів. У ході роботи систематично відстежувався стан комунікації з журналістом Сергієм Тищенком, спортивною психологинею Анастасією Романюк та тренером збірної України U-16 і «Руху» U-16 Назаром Савицьким. Комунікація дозволяла вчасно узгоджувати інтерв'ю, контролювати надходження відповідей і забезпечити достатній обсяг експертних коментарів для повноцінного розкриття обраної теми.

3. Контроль якості змісту та актуальності даних

Важливим елементом моніторингу стала постійна перевірка достовірності інформації. Оскільки робота над лонгрідом відбувалася у розпалі футбольного сезону, окремі статистичні показники та результати команд змінювалися вже під час написання матеріалу. Для уникнення фактичних помилок регулярно здійснювалася повторна перевірка даних з допомогою офіційних ресурсів.

4. Моніторинг створення мультимедійних елементів

У процесі підготовки візуальної складової здійснювався постійний контроль за якістю інфографіки та її відповідністю змісту текстової частини лонгріду. Усі графічні матеріали розроблялися самостійно в сервісі Canva на основі зібраних статистичних даних, що вимагало перевірки точності їхнього відображення та доцільності. Окремо контролювалася коректність використання фотоматеріалів, їхня якість, а також відповідність кожного зображення конкретним тематичним розділам матеріалу.

5. Аналіз результатів після публікації

Після розміщення матеріалу на сайті здійснювався моніторинг його ефективності. Основними показниками виступали кількість переглядів, охоплення в соціальних мережах, реакції користувачів і коментарі читачів. Станом на 31 травня лонгрід зібрав 2247 переглядів, 12 коментарів та 19 реакцій на сайті «Футбол 24». Значна кількість охоплень була сформована завдяки поширенню матеріалу в соціальних мережах обраного медіа, де публікації сумарно отримали 14749 переглядів та 367 взаємодій. Окремі

користувачі залишали коментарі та реакції, що засвідчує зацікавленість аудиторії темою розвитку футбольних академій і процесами підготовки молодих футболістів в Україні. Водночас помітна активність у соціальних мережах за відносно невеликої кількості переходів до повної версії матеріалу засвідчила, що тематика академій поки не належить до найбільш популярних серед широкої спортивної аудиторії. Це додатково підтверджує необхідність подальшого висвітлення та популяризації питань дитячо-юнацького футболу в медіапросторі.

6. Виявлення ризиків та коригування роботи

Моніторинг також включав відстеження факторів, які могли вплинути на хід реалізації проєкту. Серед основних ризиків були затримки з отриманням коментарів від експертів, необхідність оперативного оновлення статистичних даних, технічні труднощі під час створення інфографіки. Своєчасне фіксування цих аспектів дало змогу коригувати окремі етапи роботи без порушення загального графіка виконання проєкту.

Висновки до другого розділу

Виконання другого розділу дало змогу послідовно спланувати процес створення мультимедійного лонгріду «Футбольні академії України: хто і як формує майбутнє нашого футболу» та визначити основні підходи до його реалізації. У ході роботи було сформовано концепцію проєкту, окреслено його мету, завдання та цільову аудиторію, а також розроблено поетапний план виконання. Організація роботи здійснювалася відповідно до діаграми Ганта, яка передбачала цикл реалізації у обсязі тринадцяти тижнів та дозволила впорядкувати всі процеси – від збору інформації до публікації готового матеріалу.

У межах підготовки лонгріду було опрацьовано значний масив джерел, зібрано статистичні дані, проведено інтерв'ю з фахівцями футбольної сфери та створено мультимедійне наповнення. До проєкту були залучені журналіст

Сергій Тищенко, спортивна психологиня Анастасія Романюк і тренер збірної України U-16 та «Руха» U-16 Назар Савицький. Їхні коментарі дали змогу розглянути функціонування футбольних академій з різних професійних позицій. Статистичну основу матеріалу сформували дані офіційного сайту УПЛ та порталу «Transfermarkt», які були додатково візуалізовані за допомогою інфографіки, створеної у Canva.

Під час реалізації проєкту виникали окремі труднощі, пов'язані з оновленням статистики, організацією комунікації з респондентами, технічними аспектами підготовки візуальних матеріалів та необхідністю поєднувати роботу над лонгрідом із навчальною та професійною діяльністю. Водночас завдяки попередньому плануванню та постійному моніторингу вдалося уникнути суттєвих відхилень від визначеного графіка.

Контроль виконання проєкту здійснювався на всіх етапах підготовки матеріалу та охоплював перевірку актуальності даних, оцінку якості контенту, аналіз виконання запланованих завдань і результатів після публікації. Розміщений на платформі «Футбол 24» лонгрід зібрав понад 2186 переглядів, а його поширення через соціальні мережі та професійні контакти сприяло додатковому охопленню аудиторії.

Таким чином, поставлені завдання другого розділу були виконані. Результати роботи засвідчили, що використана модель планування, управління ресурсами та координації процесів є ефективною для реалізації подібних журналістських проєктів. Створений лонгрід став прикладом застосування мультимедійних інструментів для комплексного висвітлення актуальних питань розвитку українського футболу.

РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЛОНГРІДУ ПРО ФУТБОЛЬНІ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ

3.1 Проблеми з практичною реалізацією лонгріду

Практична робота над мультимедійним лонгрідом про українські футбольні академії виявилася помітно складнішою, ніж це здавалося під час початкового планування. Хоч структура була визначена заздалегідь, а загальний алгоритм дій ретельно продуманий, у реалізації довелося постійно підлаштовуватися під нові умови. Деякі рішення потрібно було переглядати вже в процесі, виникали технічні та організаційні труднощі. Окремі етапи вимагали додаткової комунікації чи зміни підходів.

Однією з ключових проблем у процесі стала робота з великим обсягом даних та їхня нестабільність. У футболі інформаційне середовище дуже швидкоплинне, тому частина даних застаріває майже одразу після появи. На практиці це вимагало постійної перевірки фактів, інколи буквально перед етапом публікації. Окремі фрагменти інформації доводилося оновлювати вже на завершальній стадії підготовки матеріалу. Період розпалу сезону також додавав динаміки, оскільки з'являлися нові результати молодіжних та основних команд, змінювалися акценти й виникала потреба частково переосмислювати раніше зібрані дані. Усе це змушувало постійно стежити за оновленнями у футбольному середовищі та редагувати текст відповідно до актуальної ситуації.

Наступною складністю стало налагодження комунікації з представниками футбольного середовища. За задумом лонгріду потрібно було отримати коментарі від представників футбольних академій та фахівців, але цей процес розтягнувся на довші терміни, ніж очікувалося. Дехто не дуже охоче відповідав на запити, а тренери просили попереднього узгодження через пресслужби. Через завантаженість медіа-департаментів очікування відповідей, а в подальшому погодження розмови перетворювалося на тривалу паузу.

Попри ці затримки інтерв'ю вдалося реалізувати, хоча шлях до них місцями створював додаткові організаційні складнощі.

Не менш важливим викликом стала технічна частина підготовки мультимедійного матеріалу. Довелося працювати з наявним та досить обмеженим набором інструментів: ноутбуком, телефоном, базовими засобами верстки та безкоштовною версією Canva. Це дещо впливало на темп роботи і змушувало шукати альтернативні рішення для реалізації візуальної частини.

Додаткові труднощі виникли й на виробничому етапі під час інтеграції мультимедійних елементів у редакційний формат «Футбол 24». Платформа має свої технічні обмеження щодо розміщення графіки та інтерактивних матеріалів. Але зрештою вдалося знайти робоче рішення, яке дозволило коректно вставити всі ключові візуальні елементи у фінальну версію публікації.

Проблемним аспектом також стало поєднання роботи над проектом з обмеженим часовим ресурсом. Підготовка лонгріду відбувалася паралельно з навчальним процесом, журналістською діяльністю та іншими обов'язками, що впливали на організацію роботи. Процес, який вимагав тривалої концентрації й послідовного опрацювання, на практиці часто розділявся на короткі робочі відрізки. Через це було складно підтримувати стабільний темп у підготовці тексту, аналізі інтерв'ю та систематизації зібраних даних.

Окремо варто відзначити ризики, пов'язані з тематикою дослідження, оскільки питання роботи футбольних академій можуть мати чутливий характер. Представники тренерського середовища подекуди були заангажовані у внутрішні процеси клубів, тому не завжди хотіли коментувати проблемні аспекти. Це вплинуло на ґрунтовність окремих відповідей і обмежило можливість отримати детальні пояснення. Хоча інші фахівці охоче ділились своїми спостереженнями на цю тему.

Робота над лонгрідом вимагала високого рівня організації, гнучкого підходу у комунікації з респондентами, постійного оновлення фактів і адаптації матеріалу до технічних можливостей редакційної платформи. Під

час виконання стало зрозуміло, що навіть за наявності чітко визначеної концепції найбільш працевзатратною залишається саме практична реалізація – від збору й перевірки інформації до її фінального технічного оформлення. Водночас поступове подолання цих труднощів дозволило сформувати цілісний мультимедійний лонгрід, який відображає сучасний стан українських футбольних академій і може стати базою для подальших журналістських або дослідницьких робіт.

3.2 Особливості реалізації лонгріду

Реалізація мультимедійного лонгріду під назвою «Футбольні академії України: хто і як формує майбутнє нашого футболу» стала практичним етапом кваліфікаційного проєкту та охопила повний цикл журналістської роботи – від формування теми й збору матеріалів до створення мультимедійних елементів, публікації та подальшого аналізу реакції аудиторії.

Ідея матеріалу з'явилася під час спостереження за тим, як розвивається український футбол останніми роками. У медіапросторі часто з'являються новини про трансфери гравців, дебюти вихованців академій або виступи юнацьких команд, однак цілісні матеріали про саму систему підготовки зустрічаються значно рідше. Питання того, як працюють футбольні академії, з якими труднощами вони стикаються і чому частина перспективних гравців не переходить на професійний рівень, зазвичай залишається поза публічним розглядом. Саме це й стало підставою для створення великого аналітичного лонгріду, який дозволяє розглянути тему ширше.

На початковому етапі роботи було визначено загальну структуру майбутнього лонгріду та сформовано логіку подачі матеріалу. Одним із перших практичних кроків стало окреслення переліку футбольних академій, які мали бути включені в дослідження. Спершу розглядалася ідея обмежитися лише найбільшими центрами підготовки – академіями «Динамо» та «Шахтаря». Однак такий варіант обмежував би картину і не давав можливості

показати різні підходи до розвитку молодих гравців в Україні. У результаті до матеріалу були додані й академії «Руха», «ЛНЗ», «Мункача», а також окремі приклади інших українських шкіл було використано для розширення загального контексту.

Вибір цих клубів мав чітке обґрунтування. «Динамо» та «Шахтар» традиційно залишаються грандами українського футболу та постачальниками гравців як для українського футболу загалом, так і для нашої національної збірної. «Рух» вирізняється значними інвестиціями у дитячо-юнацький напрям і спробою побудувати власну систему підготовки. «ЛНЗ» є прикладом клубу, який фактично сформував футбольну структуру з нуля за відносно короткий період, тоді як «Мункач» цікавий своєю орієнтацією на міжнародну співпрацю, зокрема з угорськими клубами. У підсумку це дозволило порівняти різні моделі функціонування академій.

Після визначення об'єктів дослідження був складений детальний план реалізації проєкту. Загальна тривалість роботи відповідно до діаграми Ганта становила 13 тижнів. У цей період входили етапи збору статистичних даних, пошуку та залучення експертів, проведення інтерв'ю, опрацювання джерельної бази, написання текстової частини, створення мультимедійних елементів, а також подальше просування матеріалу після публікації.

Окремий етап роботи був присвячений збору експертних коментарів. Щоб розглянути тему футбольних академій з різних професійних позицій, до проєкту були залучені фахівці різних сегментів футбольного середовища. Зокрема, питання розвитку молодіжного футболу коментував фахівець Сергій Тищенко. Психологічний вимір підготовки молодих гравців допомогла розкрити спортивна психологиня Анастасія Романюк. Особливості переходу футболістів із юнацького рівня в дорослий футбол висвітлив тренер збірної України U-16 та наставник «Руху» U-16 Назар Савицький.

Комунікація з експертами здійснювалася дистанційно. Спочатку погоджувалися теми розмов та зручний час для спілкування, після чого

інтерв'ю проводилися у форматі телефонної розмови. Запитання формувалися відповідно до спеціалізації інтерв'ююваних.

Додатково на підготовчому етапі відбулася консультація з головним редактором «Футбол 24» Олегом Бабієм. Його коментарі не були включені безпосередньо до лонгріду, однак стали важливими для уточнення актуальності теми та загального фокусу дослідження. Окремо вони допомогли окреслити проблемні моменти у висвітленні дитячо-юнацького футболу та діяльності академій в українських спортивних медіа.

Важливою складовою роботи став збір і опрацювання статистичних даних. Основними джерелами виступили офіційні сторінки клубів, сайт української Прем'єр-ліги та портал «Transfermarkt». На основі отриманої інформації було проаналізовано заявки клубів УПЛ і сформовано окремі статистичні блоки. Зокрема, здійснювався підрахунок частки вихованців клубів, легіонерів та інших футболістів у складах команд. Це реалізовувалось для того, щоб на практичному рівні показати різницю в підходах до формування складу та роль власних академій у структурі основних команд.

Для візуального супроводу результатів була підготовлена серія інфографік у сервісі Canva. Візуальні елементи дозволили перевести статистичні дані у більш наочну форму та спростити їхнє сприйняття для читача. Окремі блоки використовувалися для відображення структури складів команд і співвідношення вихованців, легіонерів та інших категорій гравців.

Додатково в матеріалі використані фотографії, які показують інфраструктуру футбольних академій, тренувальні процеси, матчі й окремих вихованців клубів. Зображення виконують допоміжну функцію та підсилюють змістові акценти тексту.

Написання основного тексту розпочалося після завершення збору всієї необхідної інформаційної бази. Головним викликом цього етапу стало поєднання аналітичного підходу з формою викладу, яка залишалася б зрозумілою для широкої аудиторії. Тема футбольних академій передбачає роботу з великою кількістю статистичних даних, експертних коментарів і

спеціалізованої термінології. У процесі підготовки матеріалу доводилося постійно балансувати між точністю формулювань і доступністю викладу, щоб зберегти аналітичну глибину без перевантаження тексту професійними конструкціями.

По завершенню написання тексту була проведена редакторська вичитка. У процесі цього етапу уточнювалися окремі формулювання, перевірялися факти, а також виправлялися стилістичні та логічні неточності, які виникли під час підготовки матеріалу.

Після узгодження фінальної версії лонгрід було розміщено на платформі спортивного медіа «Футбол 24», відповідно до редакційних вимог і технічних стандартів публікації.



Рис. 3.2.1 Лонгрід про футбольні академії України

Опублікований матеріал доцільно було розповсюдити для кращих охоплень. Базовою точкою доступу залишилася сторінка лонгріду на сайті видання, однак паралельно він поширювався через офіційні акаунти медіа в соціальних мережах. Додатково посилання на матеріал розміщувалося на

особистих сторінках авторки у Facebook та Instagram, що дозволило розширити аудиторію поза межами редакційних каналів. Окремим напрямом стало адресне інформування експертів, залучених до підготовки проєкту. Це сприяло поширенню лонгріду в межах професійного футбольного середовища.

3.3 Рекомендації щодо покращення розробки та реалізації лонгріду

Робота над мультимедійним лонгрідом, присвяченому українським футбольним академіям, дозволила не лише проаналізувати особливості роботи системи підготовки футболістів, а й окреслити низку моментів, які потенційно потребують покращення як у межах реалізованого медіапроєкту, так і в подальшій практиці висвітлення цієї тематики спортивними медіа.

Першим напрямом удосконалення визначено розширення інформаційної бази дослідження. Під час підготовки лонгріду основний масив даних формувався завдяки експертним коментарям, публікаціям спортивних медіа та відкритої статистики. Водночас подальші роботи в цьому напрямі можуть активніше залучати внутрішню аналітику футбольних клубів, звітність академій, матеріали УАФ та дані міжнародних футбольних структур. Такий підхід створить можливість для поглибленого аналізу моделей підготовки гравців і точнішого порівняння українського та європейського досвіду.

Окремим напрямом покращення є розширення кола респондентів. У межах проєкту були залучені представники різних сегментів футбольного середовища, однак для детальнішого висвітлення теми доцільно залучати чинних вихованців академій, батьків юних футболістів, селекціонерів та працівників клубних структур. Цей фактор дозволить подати проблематику більш багатоглибше.

Активне залучення відео могло б суттєво посилити сприйняття матеріалу. У межах цього проєкту основний акцент був зроблений на тексті та

фото, однак формат відеоінтерв'ю або коротких включень з академій дав би інший рівень занурення.

Серед можливих подальших кроків варто виокремити регулярне оновлення вже створеного матеріалу. Сфера футбольних академій є динамічною, оскільки з'являються нові вихованці, відбуваються кадрові перестановки, змінюються траєкторії розвитку гравців, оновлюються підходи до підготовки. У таких умовах лонгрід може працювати не як статичний матеріал, а як довгостроковий аналітичний проєкт, який поступово доповнюється новими даними, кейсами та експертними оцінками.

Покращення потребує й популяризація теми дитячо-юнацького футболу в українських спортивних медіа. У межах власного проєкту це можна реалізовувати через розширення форматів подачі матеріалу та каналів поширення. Зокрема, варто створювати супровідний контент для соцмереж – інфографіку, короткі тези, цитати експертів, які підсвічують ключові висновки лонгріду й ведуть до повного матеріалу. Також доцільно готувати невеликі інтерв'ю та короткі коментарі тренерів, скаутів і представників академій, щоб підтримувати інтерес до теми після публікації. Додатково ефективним є адресне поширення матеріалу через професійні контакти та експертні спільноти – це забезпечить йому охоплення у вузькому футбольному середовищі.

Розвиток співпраці між журналістами та футбольними академіями також не можна оминути у обговоренні покращень. Під час роботи над проєктом стало помітно, що частина потрібної для аналізу інформації не завжди є відкритою або доступною через слабо вибудовану комунікацію між медіа та спортивними структурами. Системний контакт між сторонами міг би спростити доступ до даних, пришвидшити отримання коментарів і загалом зробити висвітлення проблем дитячо-юнацького футболу більш оперативним.

Проведене дослідження також показало потребу в масштабнішому вивченні психологічних аспектів підготовки молодих футболістів. Адаптація до професійного рівня, конкуренція всередині команд, тиск результату та

вплив воєнних умов на розвиток юних гравців залишаються недостатньо розкритими й потребують окремого аналізу. У цьому контексті перспективним напрямом для подальших медіапроектів може стати детальне висвітлення саме психологічних викликів, з якими стикаються вихованці футбольних академій у процесі становлення.

Висновки до третього розділу

Робота над мультимедійним лонгрідом «Футбольні академії України: хто і як формує майбутнє нашого футболу» показала, що підготовка аналітичного спортивного матеріалу такого формату вимагає поєднання кількох напрямів діяльності. Йдеться не лише про журналістський пошук інформації, а й про опрацювання статистики, проведення експертних консультацій, аналіз отриманих даних та використання мультимедійних засобів для їхнього подання. У межах реалізації проєкту було послідовно виконано всі ключові етапи створення лонгріду. Зокрема визначення теми та формування інформаційної бази, а також підготовка візуальних елементів, редагування матеріалу й подальшого його розміщення на платформі спортивного сайту «Футбол 24».

У процесі роботи виникали й практичні труднощі. Найбільше часу потребували пошук актуальної інформації та її постійне оновлення, комунікація з представниками футбольної сфери для отримання коментарів, а також підготовка мультимедійних матеріалів за умов обмежених технічних можливостей. Додатковим викликом стало поєднання роботи над лонгрідом з професійною діяльністю та навчанням. Водночас саме ці обставини дали можливість отримати цінний досвід планування, координації та реалізації масштабного журналістського проєкту.

Підготовка лонгріду також продемонструвала можливості мультимедійних форматів у спортивній журналістиці. Використання інфографіки, фотоматеріалів і цитатних блоків допомогло зробити матеріал

більш зрозумілим для аудиторії та полегшило сприйняття великого обсягу інформації. Поєднання статистики, експертних оцінок і візуальних елементів дозволило комплексно розкрити тему та посилити її дослідницьку складову.

Таким чином, поставлені завдання третього розділу були виконані в повному обсязі. Практична реалізація проєкту дала змогу проаналізувати особливості створення мультимедійного лонгріду, оцінити ефективність використаних підходів і визначити можливості для подальшого вдосконалення подібних матеріалів. Отримані результати підтверджують, що формат лонгріду є дієвим інструментом для ґрунтовного висвітлення складних тем у спортивній журналістиці та дозволяє краще досліджувати актуальні процеси, які відбуваються в українському футболі.

ВИСНОВКИ

Реалізація кваліфікаційної роботи у формі медіапроєкту пройшла у запланованій послідовності та дала очікуваний результат. Головним завданням було планування та створення мультимедійного лонгріду, присвяченого футбольним академіям України, з акцентом на різні підходи до підготовки молодих гравців, а також аналіз проблем і специфіки роботи цієї системи. Виконання цього завдання базувалося на опрацюванні даних, проведенні інтерв'ю з фахівцями та підготовці візуальних матеріалів.

Поставлена мета досягнута в повному обсязі, оскільки лонгрід було створено, структуровано та опубліковано на платформі спортивного медіа «Футбол 24». Матеріал поєднує аналітичний текст, інфографіку та фотосупровід, що забезпечує комплексне розкриття теми. Важливою характеристикою проєкту стало зосередження на українських футбольних академіях із порівняльним аналізом різних структур. Початкові результати публікації, зокрема реакція аудиторії у вигляді коментарів, підтвердили доцільність вибору теми.

1. Виконання першого завдання, пов'язаного з формуванням та обґрунтуванням переліку футбольних академій для аналізу, дозволило створити репрезентативну вибірку клубів із різними підходами до розвитку. До дослідження включено як провідні структури українського футболу («Динамо», «Шахтар»), так і клуби, що використовують альтернативні або відносно нові моделі підготовки молоді («Рух», «ЛНЗ», «Мункач» та інші). Обраний підхід забезпечив об'єктивний розгляд теми та дозволив уникнути односторонньої інтерпретації. Отримані результати засвідчили наявність суттєвих відмінностей у структурі академій. Встановлено, що система дитячо-юнацького футболу в Україні є неоднорідною та функціонує одночасно в межах кількох різних моделей розвитку, які відрізняються за своєю організаційною логікою та ефективністю.

2. Формат лонгріду був побудований на поєднанні аналітичного тексту та мультимедійних елементів. Основу матеріалу становить структурований виклад із чітким розподілом на тематичні блоки, який доповнюється візуальними компонентами для кращого сприйняття статистичних даних. Велику роль відіграли експертні коментарі, які розширили контекст і додали глибини. Поєднання різних форматів забезпечило більш цілісне й водночас динамічне подання складної теми, а також зробило матеріал доступним для ширшої аудиторії, яка не обов'язково має спеціалізовані знання у сфері футбольної аналітики.
3. У межах підготовки проєкту було визначено ключові параметри його реалізації. Загальна тривалість становила 13 тижнів, протягом яких послідовно виконувалися етапи збору інформації, проведення інтерв'ю, опрацювання статистичних даних, створення візуальних матеріалів і написання текстової частини. Інформаційну основу сформовано на базі даних з офіційних сайтів клубів, УПЛ та статистичного порталу «Transfermarkt». Це забезпечило актуальність показників і можливість їхнього зіставлення. Додатково проведено серію телефонних інтерв'ю з представниками футбольного середовища, що дозволило доповнити статистику практичними спостереженнями щодо роботи академій.
4. Реалізація проєкту відбувалася в умовах обмежених технічних і ресурсних можливостей, що дещо вплинуло на організацію виробничого процесу. Візуальні елементи створювалися самостійно із застосуванням безоплатних інструментів. Фото- та відеоматеріали використовувалися з відкритих джерел. Попри це вдалося сформувати цілісний мультимедійний продукт, у якому всі складові підпорядковані єдиній аналітичній логіці. Додатковим результатом стало практичне опрацювання великих масивів даних і їх структуризація у форматі лонгріду.
5. Поширення матеріалу після публікації дало змогу оцінити його початкову ефективність. Основний обсяг переглядів було отримано

через платформу «Футбол 24», тоді як додаткові охоплення забезпечили соціальні мережі. Станом на визначений період лонгрід зібрав понад 2000 переглядів на сайті, а також отримав додаткові взаємодії через зовнішні канали. Коментарі та реакції користувачів свідчать про інтерес до тематики розвитку футбольних академій і підтверджують актуальність обраного дослідницького напрямку.

У підсумку виконана робота показала, що мультимедійний лонгрід є робочим інструментом для складних спортивно-аналітичних тем, а не просто форматом подачі матеріалу. У межах проєкту вдалося зібрати й систематизувати значний масив інформації про футбольні академії України, зіставити різні моделі їхнього функціонування та пояснити, як ці відмінності впливають на підготовку молодих гравців. Практична частина підтвердила, що якісний лонгрід тримається на поєднанні кількох компонентів, таких як точна статистика, експертні коментарі та зрозуміла візуалізація. Саме це поєднання дозволило перетворити складну тему на структурований і доступний для сприйняття матеріал.

Окремо варто відзначити сам процес реалізації. Робота вимагала постійної перевірки даних, узгодження інтерв'ю та адаптації матеріалу під мультимедійний формат. Це дало практичне розуміння того, як будується повноцінний редакційний продукт від ідеї до публікації. У результаті проєкт можна вважати завершеним, але не закритим у тематичному сенсі. Тема футбольних академій залишається динамічною, тому зібраний матеріал може бути основою для подальших оновлень і розширення дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Верховна Рада України. Комітет з питань молоді і спорту. Шляхи вдосконалення розвитку дитячого спорту та дитячо-юнацького спорту на підставі підсумків моніторингу практики застосування та ефективності положень статей 9 та 10 Закону України «Про фізичну культуру і спорт». 2025. URL: <https://komsport.rada.gov.ua/uploads/documents/33719.pdf> (дата звернення: 17.03.2026).
2. Бабенко Д. С., Матвеев С. Ф., Міщенко О. В. Психологічна стійкість як ключовий фактор досягнення успіху в кар'єрі футболістів. 2025.
3. Бібліотека Сумського державного університету. Поради: як якісно написати кваліфікаційну роботу. Бібліотека СумДУ. 2021. URL: <https://library.sumdu.edu.ua/uk/novyny/826-porady-ia-k-ia-kisno-napysaty-kvalifikatsiinu-robotu.html> (дата звернення: 01.03.2026).
4. Бікла І. К. Вплив соціально-психологічних аспектів на ефективну командну взаємодію в дитячо-юнацькому футболі. 2025. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/52438/1/I_Biklas_FZFSV_2025.pdf (дата звернення: 16.03.2026).
5. Вацко В. Вацко on air #140: Повний нуль Динамо, переляканий Шахтар, Чорноморець втратив берег: відео. YouTube. 2024. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Omx4aPPmBuI> (дата звернення: 07.05.2026).
6. Дні науки: XXXI науково викладацько-студентська конференція Національного університету «Острозька академія» (11–15 травня 2026 року, м. Острог). Острог: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2026. С. 43.
7. Забіяко Ю. Актуальні проблеми футболу в сучасних умовах. *InterConf+*. 2023. № 31. С. 621–627.

8. Заболотський Ф. С. Розвиток професійного футболу як суб'єкта сучасного ринку. 2024. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/server/api/core/bitstreams/efcbf38e-080e-4c0c-89d4-adad4dd24411/content> (дата звернення: 17.03.2026).
9. Інтерньюз-Україна. Створення мультимедійних історій: практичні рекомендації для медійників. URL: <https://internews.ua/opportunity/creating-multimedia-stories> (дата звернення: 03.03.2026).
10. Карпа І. Я., Федюк А. М. The role of football in the conditions of the martial state / Роль футболу в умовах воєнного стану. 2024.
11. Кондратюк Я. О., Шаверський В. К. Дослідження особливостей та перспектив розвитку українського футболу в розрізі поточних викликів. *Науковий часопис УДУ ім. М. Драгоманова*. Серія 15. 2025. Вип. 190. С. 72–77. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/43797/1/1.pdf> (дата звернення: 17.03.2026).
12. Кривенець А. Що таке Діаграма Ганта і як правильно користуватися? Worksection. 2025. URL: <https://worksection.com/ua/blog/what-is-gantt-chart.html> (дата звернення: 01.03.2026).
13. Левчук О. П. Психологічна характеристика особистості тренера в дитячо-юнацькому футболі. 2022. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f392b152-7e5e-4873-a99c-1e51ad3dcdd8/content> (дата звернення: 03.04.2026).
14. Лешко У. Лонгрід як форма сучасної мультимедійної журналістики. *Вісник Львів. ун-ту*. Серія: Журналістика. 2020. Вип. 48. С. 180–188 (дата звернення: 03.03.2026).
15. Марків О. Т., Білорусцева Т. М., Денисюк С. В. Лонгрід у журналістській практиці: нараційні, комунікативні та соціально-психологічні особливості. Doctoral dissertation. 2024 (дата звернення: 04.03.2026).
16. Мартинко М. Є. Оглядова журналістика і формат лонгріду на сторінках інтернет-видань. 2023.

- 17.Мельник О. М. Футбольна інфраструктура та організація матчів в Україні в умовах війни. 2025. URL: <https://reposit.uni-sport.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e0dde79e-e6a0-4c76-b5ef-77ef79920a2b/content> (дата звернення: 19.03.2026).
- 18.Мисюк Д. С. Вплив воєнного стану на результативність виступів українських футбольних команд. 2025. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/55366/1/D_Mysiuk_FZFSV_2025.pdf (дата звернення: 20.03.2026).
- 19.Мукачівська футбольна академія. Головна сторінка. URL: <https://mfamunkach.com.ua/> (дата звернення: 20.04.2026).
- 20.Приходько В., Чухловіна В., Бурдаєв К., Бондаренко І., Євтушенко Р. Втрати для фізичного виховання та дитячо-юнацького спорту за період війни Росії проти України. *Науковий часопис УДУ ім. М. Драгоманова*. Серія 15. 2024. Вип. 9(182). С. 192–197.
- 21.Романюк М. Роль соціально-психологічних чинників у сучасній системі підготовки юних футболістів. *Physical Culture and Sport*. 2023. № 3. С. 50–56. URL: <https://pcs.khmnu.edu.ua/index.php/pcs/article/view/99/88> (дата звернення: 03.04.2026).
- 22.Тулуп М. Повільна журналістика по-українськи. MediaSapiens. 2015. URL: <https://ms.detector.media/onlain-media/post/12312/2015-01-12-povilna-zhurnalistyka-po-ukrainsky/> (дата звернення: 05.03.2026).
- 23.Українська Прем'єр-ліга. Вячеслав Суркіс першим в історії Національної ліги U-19 провів 100 матчів в турнірі. 2026. URL: <https://upl.ua/ua/news/view/11413> (дата звернення: 23.05.2026).
- 24.Українська Прем'єр-ліга. Національна Ліга U-19 (2025/26). УПЛ. URL: <https://upl.ua/ua/tournaments/championship/429> (дата звернення: 25.05.2026).
- 25.Українська Прем'єр-ліга. НТБ «Колос». УПЛ. URL: <https://upl.ua/ua/stadiums/view/2756> (дата звернення: 20.04.2026).

26. Українська Прем'єр-ліга. Рапорт матчу Динамо – Шахтар 3 травня. 2026.
URL: <https://upl.ua/ua/report/view/14984> (дата звернення: 15.05.2026).
27. Українська Прем'єр-ліга. Рішенням Загальних зборів Учасників УПЛ ФК «Рух» було виключено зі змагань УПЛ. 2026. URL: <https://upl.ua/ua/news/view/11530> (дата звернення: 27.05.2026).
28. Федорова Н. В. Лонгрід як складний твір. ББК 67.9. 2024. С. 197.
29. ФК «Динамо» Київ. Дитячо-юнацька футбольна школа «Динамо» ім. В. Лобановського. ФК «Динамо» (Київ). URL: <https://fcdynamo.com/pages/dynamo-academy> (дата звернення: 20.04.2026).
30. ФК «Динамо» Київ. Національна ліга U19. «Динамо» – «Кудрівка» – 7:2. Звіт про матч. ФК «Динамо» (Київ). 2026. URL: <https://fcdynamo.com/news/nacionalna-liga-u19-dinamo-kudrivka-7-2-zvit-pro-match> (дата звернення: 26.05.2026).
31. ФК «Колос» Ковалівка. Футбольна Академія «Колос» Ковалівка. ФК «Колос». URL: <https://koloskovalivka.com/club/academy/> (дата звернення: 20.04.2026).
32. ФК «ЛНЗ»: конкуренція із «Шахтарем», робота академії та масові звільнення / Бульвар Шевченка #8: відео. YouTube. 2026. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=An2vtKW60Kw> (дата звернення: 28.04.2026).
33. ФК «Полісся» Житомир. ДЮСШ Полісся. ФК «Полісся». URL: <https://polissyafc.com/news/category/duss-polissa> (дата звернення: 20.04.2026).
34. Футбол 24. Психологічний тиск в українському футболі: як війна і повітряні тривоги впливають на матчі та результативність команд. 2024. URL: <https://football24.ua/news/psihologichniy-tisk-v-ukrayinskomu-futboli-yak-viyna-i-povitryani-trivogi-vplivayut-na-matchi-ta-rezultativnist-komand-876578> (дата звернення: 04.04.2026).

35. Футбол 24. Рух диктує моду Шахтарю, Динамо та всім іншим – фактор Пономарьова і переваги академії. URL: <https://football24.ua/blogs/rukh-dyktuye-modu-shakhtaryu-dynamo-ta-vsim-inshym-faktor-ponomarova-i-perevahy-akademiyi-919642> (дата звернення: 16.03.2026).
36. ФК «Рух» Львів. Про академію. URL: <https://fcruhlviv.com/club-pages/pro-akademiyu> (дата звернення: 20.04.2026).
37. ФК «Шахтар» Донецьк. Академія. ФК «Шахтар». URL: <https://shakhtar.com/uk-ua/club/academy/> (дата звернення: 20.04.2026).
38. ФК «Шахтар» Донецьк. U19. «Шахтар» – «Колос» – 2:0. Юнаки «Шахтаря» – чемпіони України! ФК «Шахтар». 2026. URL: https://shakhtar.com/uk-ua/news/2026/may/22_news/22_u19_shakhtar_kolos/ (дата звернення: 25.05.2026).
39. Шулик Р. Т., Годунок З. В., Шершньова О. В., Бондар В. Д. Методика планування, реалізації та документування кваліфікаційних медійних проєктів: метод. рек. Острого: Вид-во НаУОА, 2023. 29 с.
40. Штурхецький С. В. Журналістика як суспільна практика: functional вимір. Острого: Вид-во НаУОА, 2019. 184 с.
41. Юридичний ресурс Протокол. Як війна вплинула на розвиток українського футболу. 2024. URL: <https://protocol.ua/ua/yak-vijna-vplinu-la-na-rozvitok-ukrayinskogo-futbolu/> (дата звернення: 17.03.2026).
42. Як написати дипломну роботу у 2026 році: повний гайд для студентів. Наука Сервіс. URL: <https://diplom.com.ua/uk/kak-napisat-diplomnuyu-rabotu/> (дата звернення: 01.03.2026).
43. Branch J. Snow Fall: The Avalanche at Tunnel Creek. *The New York Times*. 2012. URL: <https://www.nytimes.com/projects/2012/snow-fall/index.html#/?part=tunnel-creek> (дата звернення: 05.03.2026).
44. FIFA. FIFA adopts temporary employment and registration rules to address several issues in relation to war in Ukraine. Media release. 2022. URL: <https://inside.fifa.com/organisation/fifa-council/media-releases/fifa-adopts->

- temporary-employment-and-registration-rules-to-address-several (дата звернення: 21.04.2026).
45. Gregson W., Carling C., Gualtieri A., O'Brien J., Reilly P., Tavares F. A survey of organizational structure and operational practices of elite youth football academies. *Front. Sports Act. Living*. 2022. Vol. 4. Art. 1031721. URL: <https://www.frontiersin.org/journals/sports-and-active-living/articles/10.3389/fspor.2022.1031721/full> (дата звернення: 10.04.2026).
46. Korol B., Frolenkova N. Сучасні інструменти планування, моніторингу та оцінювання проєктів. *Bulletin NUWEE*. 2023. № 2(102). Р. 95–106.
47. Kothroulas D., Choustoulakis E., Panagiotis A. The Transformative Role of Football Academies in the Modern Football Ecosystem. *Eur. J. Phys. Educ. Sport Sci*. 2025. Vol. 12(7).
48. Kravchenko D., Aliksieieva H., Nestorenko O., Matviichuk-Yudina O., Horbatiuk L. Using Midjourney artificial intelligence for the development of media content. *Zeszyty Naukowe WST*. 2024. Vol. 19.
49. Kyrylova O. Журналістика довгої форми у системі диджитальної медіапрактики. *Media narratives. Collective monograph*. 2022. Р. 30–42.
50. Sklianchuk A. O. Sports (football) journalism in the conditions of the russian-ukrainian war. Baltija Publishing. 2024.
51. The Ukrainians. Головна сторінка. URL: <https://theukrainians.org/> (дата звернення: 05.03.2026).
52. «Transfermarkt». Dynamo Kyiv. Club profile. URL: <https://www.transfermarkt.us/dinamo-kiev/startseite/verein/338> (дата звернення: 21.04.2026).
53. «Transfermarkt». Shakhtar Donetsk. Club profile. URL: <https://www.transfermarkt.us/shakhtar-donetsk/startseite/verein/660> (дата звернення: 21.04.2026).
54. Tribuna.com. Досліджуємо академію «Динамо»: в чому проблема поганих результатів та хто феєрить. Блог «Ідеальне Динамо». 2026. URL:

- <https://ua.tribuna.com/uk/football/blogs/3166383-doslidzhuyemo-akademiyu-dynamo-v-chomu-problema-pohanykh-rezul/> (дата звернення: 19.04.2026).
55. Tribuna.com. Україні потрібен Національний університет футболу – без сучасного навчання кадрів розвиток неможливий. URL: <https://ua.tribuna.com/uk/football/blogs/3074288-ukrayini-potriben-naczionalnyj-universytet-futbolu-bez-suchasn/> (дата звернення: 18.03.2026).
56. Tribuna.com. 16 юних українців, які знайшли хороші клуби за кордоном завдяки програмам підтримки. Блог «Український футбол». 2024. URL: <https://ua.tribuna.com/uk/football/blogs/3073308-16-yunyh-ukrayincziv-yaki-znajshly-horoshi-kluby-za-kordonom-b/> (дата звернення: 18.06.2026).
57. Uehara L., Davids K., Pepping G. J., Gray R., Button C. The role of family and football academy in developing. *Int. Sports Stud.* 2022. Vol. 44(2). P. 6–21. URL: <https://shura.shu.ac.uk/31294/4/Davids-TheRoleOf%28AM%29.pdf> (дата звернення: 04.04.2026).
58. WebMaestro. Що таке лонгрід (Long Read) та як його створити. URL: <https://webmaestro.com.ua/ua/blog/long-read/> (дата звернення: 03.03.2020).

ДОДАТКИ

Додаток А

ІНТЕРВ'Ю З ГОЛОВНИМ РЕДАКТОРОМ «ФУТБОЛ 24» ОЛЕГОМ БАБІЄМ

- Наскільки, на вашу думку, українські спортивні ЗМІ достатньо висвітлюють роботу академій?**
- Незадовільно. Медіа віддають перевагу більш популярним і клікбейтним темам. Сайт «Футбол 24» докладає чималих зусиль, щоб змінити цю ситуацію. Ми розповідаємо про найперспективніших українських талантів, записуємо з ними інтерв'ю, час від часу аналізуємо процеси в найкращих наших академіях.
- Чому тема футбольних академій сьогодні заслуговує на більшу увагу з боку медіа?**
- Повномасштабне вторгнення повністю змінило український футбольний ландшафт. Якщо раніше провідні позиції у складах більшості команд займали кваліфіковані легіонери, то зараз дуже важко придбати гравця хорошої якості з-за кордону. Та й грошей на це, відверто кажучи, за винятком кількох головних клубів, немає. Тому на перший план виходить інша стратегія – виховання власних кадрів, їхній розвиток і продаж.
- Які аспекти діяльності футбольних академій сьогодні залишаються найменш помітними для широкої аудиторії, але потребують уваги?**
- Матеріальне забезпечення, умови для тренувань і, звісно ж, дуже низька зарплата кваліфікованих дитячих тренерів. Про ці проблеми треба розповідати активніше і привертати до них увагу суспільства.
- Чому вболівальникам і суспільству загалом варто більше цікавитися тим, як працюють футбольні академії?**
- Бо це маст хев для вболівальника, який себе поважає. Ти повинен не лише цікавитися результатами першої команди, але й розуміти, як працює уся клубна вертикаль і які таланти через рік, два або три можуть замінити

сьогоднішніх героїв. Футбол на рівні академій – це повноцінний світ зі своїми зірками, запеклими дербі, красивими голами, маленькими трагедіями і великими скандалами, як от зазвичай буває після матчів між юнаками Динамо та Шахтаря.

ЛОНГРІД ПРО ФУТБОЛЬНІ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ